Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XII | ŁÓDŹ, SOBOTA, 26 PAŹDZIERNIKA 1935 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 295

MOWA WICEPREMJERA KWIATKOWSKIEGO

w komisji sejmowej zapowiada szereg doniosłych reform gospodarczych

Program sanacji skarbu. — Wszyscy muszą ponieść ofiary. — Przeciw kartelom i etatyzmowi. — Rewizja ubezpieczeń społecznych. — Nowe obciążenia są tylko czasowe. — Obniżka komornego wyniesie 15 proc.

SZCZEGÓŁY

(Telefonem od sprawozdawcy „Republiki" z Warszawy)

...kiwane szczegóły zamierzeń rządu prem... Kościałkowskiego w dziedzinie gospodar... zostały dziś w obszernem przemówieniu ...premjera i ministra skarbu inż. Kwiatkow..., wygłoszonem na komisji sejmowej, spre...ane. Przemówienie inż. Kwiatkowskiego ...ało szczegółową analizę obecnej sytuacji ...czej państwa i społeczeństwa, zakoń... szeregiem konkretnych wniosków.

...ierdziwszy, że zarówno rolnictwo jak i ...ysł w stosunku do sytuacji panującej w ... państwach, są w Polsce na b. niskim ...ie, że cała dynamika gospodarcza pol... jest cofnięta, i że środków cudownych nie... — rząd zdecydowany jest nie stosować ry...nych eksperymentów, nie wspinać się na ...dła inflacji ani nie pełzać w deflacji.

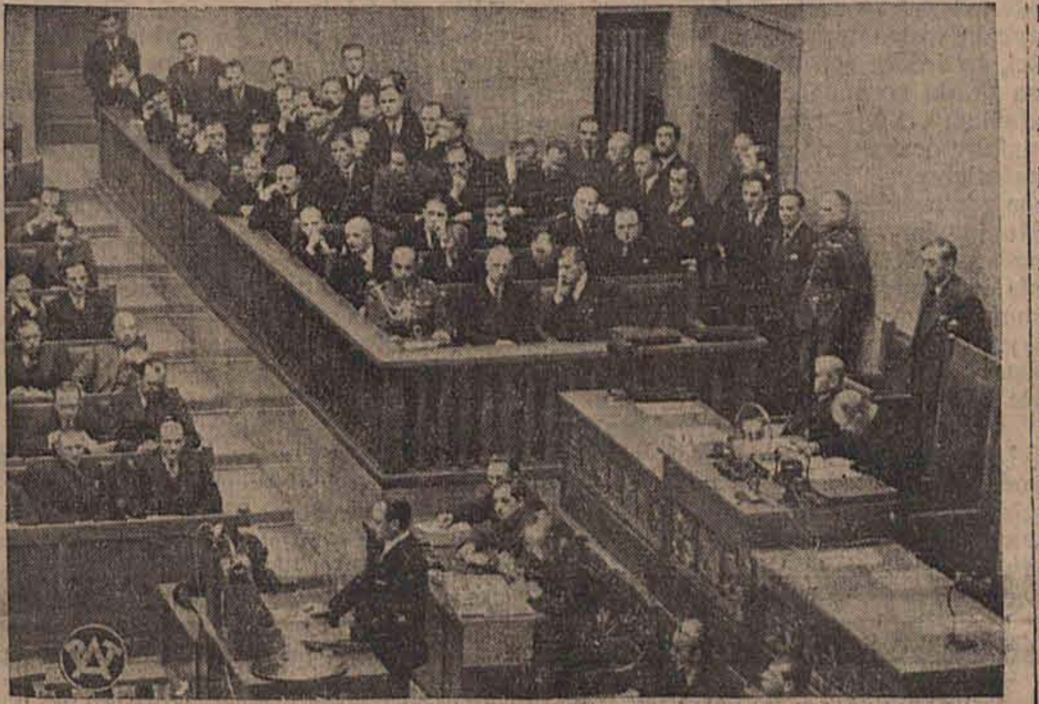
...poczynając realizację wielkiego planu sa... rząd — jak to już wczoraj zapowie... premjer Kościałkowski — przystępuje do ... od strony budżetu państwowego. Fakt... kasowe spadły w tej ... do niezwykle ma... sumy 94 miljonów zł. ... do wysokości zaledwie półmiesięcznych wydatków państwowych, a źródła bilonu i bo... skarbowych są wykorzystane w zupełno... — rząd niema innego sposobu opanowania ... budżetowego jak tylko sięgniecie do ...zwyczajnych zarządzeń podatkowych.

Dziś wicepremjer inż. Kwiatkowski te za...rzenia rządu w dziedzinie podatkowej spre...ował bardzo wyraźnie.

Po pierwsze wprowadzenie nadzwyczajnego podatku od wynagrodzeń pobieranych z funduszów ...cznych w progresji od 7 do 20 proc. od ...kich wynagrodzeń płaconych przez skarb ...wa, przez skarb śląski, przez monopole, ... państwowe, przedsiębiorstwa państwowe, ...rząd terytorjalny, samorząd gospodarczy, ...bezpieczalnie społeczne i przez Bank Polski. ... wynagrodzeń obłożonych już podatkiem do...owym, a więc do wynagrodzeń urzędni... prywatnych, dojdzie podwyżka podatku ...dowego w skali od 4,5 do 16 proc. Jedno...śnie nastąpi obniżenie minimum zarobków ...ych od podatków. Minimum to wynoszące ...tychczas przy dochodach fundowanych 1.500 ...rocznie obecnie wyniesie 1.200 zł. co oznacza ...wszelkie dochody powyżej 1.200 zł. rocznie, ...ać już będą podatkowi dochodowemu. ... dochodach niefundowanych (uposażeniach) ...tkowi dochodowemu podlegać będą docho... od 1.500 zł. rocznie (dotychczas od 2.500 zł. ...nie). Równocześnie wprowadzony będzie do...tek kryzysowy do podatku dochodowego od ...ażeń.

Po drugiej stronie zamierzeń budżetowych ... umieścił inż. Kwiatkowski — oszczędności. Przystępując do podwyżki działu ...dochodów skarbowych zdecydował się rząd ...cześnie na obniżenie wydatków drogą ...niechania inwestycji z ...m budżetowych. Dalej, na re...e emerytur i usunięcie wielokrotności posad ...borów w jednej rodzinie. W ślad za tem ...dzie redukcja zbędnych urzędów, co spowo...ać może zmniejszenie obecnych etatów u...dniczych o około 5 proc.

W dziedzinie sanacji rynku finansowej — jak ... podkreślaliśmy wczoraj — rząd wypraco...e projekt amortyzacji długów zewnętrznych ... wewnętrznych, ustalając ścisły termin

Premjer Marjan Zyndram-Kościałkowski odczytuje exposé. W głębi siedzą członkowie gabinetu.

Warszawa, 25 października.

Dziś przedpołudniem rozpoczęły się obrady specjalnej komisji sejmowej, powołanej do załatwienia sprawy pełnomocnictw. Zapowiedź przemówienia ministra Skarbu inż. Eug. Kwiatkowskiego wywołała olbrzymie zainteresowanie wśród członków Izb ustawodawczych. Sala obrad komisji budżetowej, w której odbywało się posiedzenie, przepełniona była do ostatniego miejsca. Wielu posłów i senatorów stało na korytarzach. W obradach komisji wziął udział prezes Rady Ministrów M. Zyndram - Kościałkowski, ministrowie Raczkiewicz, Górecki, Poniatowski, Butkiewicz, Jaszczołt, Kaliński, prezes Najw. Izby Kontroli Jakób Krzemieński i liczni podsekretarze stanu oraz wyżsi urzędnicy resortów gospodarczych. Przybył również na posiedzenie p. marszałek Sejmu St. Car oraz szereg senatorów.

Na wstępie posiedzenia zabrał głos sprawozdawca projektu ustawy o upoważnieniu Prezydenta R. P. do wydawania dekretów p. poseł Miedziński, poczem zabrał głos p. minister skarbu inż. Eug. Kwiatkowski.

Mowa wicepremjera.

W warunkach nadzwyczajnych zwraca się rząd do ciał ustawodawczych z przedłożeniem projektu ustawy, której treść stanowić ma szczególne pełnomocnictwa dla rządu na określony termin i dla załatwienia określonego kompleksu spraw gospodarczo finansowych. Muszą więc istnieć ważkie argumenty, uzasadniające ten krok, jako nieodzowną konieczność państwową.

Poczytuje sobie za obowiązek przedstawienia komisji zarówno motywów, które spowodowały decyzję rządu, jak też i sytuacji, która z tą decyzją jest związana.

Jestem przekonany, że warunkiem leczenia każdej choroby jest poznanie przyczyn i źródeł, że każde zło może być ograniczone, albo opanowane, jeśli obok krytycyzmu istnieje świadomość sytuacji, wola walki i solidarnego zwycięstwa, że prawda i rzeczywistość, choćby przykra i twarda są lepszym i silniejszym motorem działania, niż ludzenie się pożądaną nierzeczywistością.

W dalszym ciągu minister Kwiatkowski przedstawił skutki współczesnego kryzysu finansowo - gospodarczego i podkreślił, że kryzys uderzył niezwykle silnie w gospodarstwo społeczne polskie.

Wskaźnik produkcji przemysłowej wahał się, mówił minister około 60 procent, rezultat zsumowania emisji kapitałów w spółkach akcyjnych nowozałożonych, w spółkach powiększających kapitał, jest u nas ujemny. Identycznie ujemna jest suma zysków i strat w spółkach akcyjnych, a stąd zupełny zanik ekspansji prywatnej inicjatywy. W r. 1934 emisja kapitałów akcyjnych w Polsce jest 80 razy słabsza niż we Włoszech, a nawet 5 razy słabsza, niż w obecnej Austrji.

Wycieńczony organizm gospodarczy

W ten sposób krystalizuje się coraz wyraźniej groźba zaatakowania od strony wycieńczonego organizmu gospodarczego tych istotnych zdobyczy, które nasze państwo w ciągu swego 17-letniego niepodległego bytu, a szczególnie w okresie rządów Marszałka Piłsudskiego, rzetelnie może zapisać w rachunku swoich aktywów.

Utrzymanie wzorowej i sprawnej armji, utrzymanie samodzielnej polityki zagranicznej, zachowanie i rozbudowanie oświaty, utrzymanie dobrego i oddanego służbie publicznej aparatu administracyjnego, usuwanie śladów niewoli i zaniedbania cywilizacyjnego w miastach i na wsi jest nierozdzielnie związane ze stanem i postępem gospodarczym.

Odkładając czy hamując akcję wzmacniania gospodarstwa narodowego — przynajmniej tam, gdzie istnieją realne możliwości tego wzmocnienia, osłabilibyśmy z biegiem czasu i te pozytywne wartości, które są dorobkiem okresu życia Józefa Piłsudskiego w Polsce.

Rozporządzamy ograniczonemi środkami materjalnemi i ograniczonemi metodami działania. Naszem zadaniem jest to, by w granicach tych elementów osiągnąć najlepsze rezultaty. W zakresie tych metod musimy dobrowolnie zgóry wykluczyć pewne tendencje. Nie poto walczyliśmy wielokrotnie i krwawo, byśmy teraz sprzedawali elementy tej niepodległości obcym, byśmy kurczyli nasz stan posiadania w naszem własnem państwie. Nie chcę przez to powiedzieć, że jestem wrogo nastawiony do współdziałania obcego kapitału w ramach gospodarstwa polskiego, jednakże generalnego rachunku od obcych oczekiwać i pragnąć nie możemy.

Inflacja na kruchych szczudłach

i deflacyjne pełzanie na czworakach.

Drugim elementem, który winien być wykreślony z naszego rachunku — to podszepty, że w tej ciężkiej sytuacji należy się rzucić w otchłań eksperymentu gospodarczego lub finansowego, który w oczach naszego pokolenia tylokrotnie już zbankrutował w świecie i który na miejsce rzetelnej wartości pracy ludzkiej chciałby postawić wartości urojone. Zdecydowanie przeciwstawiam się wszelkim podobnym pomysłom. Odwrot nie, pragnę rozbudzić ambicję, że nie sztuczką, lecz pracą, nie dezorganizacją, lecz organizacją, nie lekkomyślnem mnożeniem wydatków, lecz oszczędnością możemy wybrnąć powoli, ale pewnie z dzisiejszej sytuacji.

Przeszliśmy okres inflacyjnego biegania na kruchych szczudłach i stwierdziliśmy, że rezultat jest ujemny.

Obecnie przechodzimy okres DEFLACYJNEGO PEŁZANIA NA CZWORAKACH I ODCZUWAMY JUŻ NIESAMOWITE ZNUŻENIE WE WSZYSTKICH ORGANACH ŻYCIA.

Zapomnieliśmy prawie zupełnie, że zdrowy i normalny człowiek nie powinien używać na codzień ani szczudeł, ani nie powinien pełzać, gdyż może chodzić normalnie.

W ciągu ostatniego 5-lecia po opuszczeniu gabinetu ministra przemysłu i handlu, szukałem najściślejszego kontaktu ze społeczeństwem. Wsłuchiwałem się w rytm jego życia. Docierałem do chłopów i robotników, do bezrobotnych i nawiedzonych klęskami elementarnemi. Wnikałem w życie i myślenie żołnierzy i oficerów, wysłuchiwałem narzekań i uwag rolników, przemysłowców, kupców i rzemieślników na terenie całej Polski od Gdyni po Lwów, od Wilna po Katowice. Mamy więc przed oczyma pełny obraz przejawów naszego głębokiego kryzysu. I widzę jasno, że zarówno z sytuacji obecnej niema nagłego i szczęśliwego odwrotu na drugi kraniec konjunktury, jak też i to, że obecny stan de-

(Dalszy ciąg na str. 2-ej).

ich umorzenia — maksymalnie do 33 lat. O ile oszczędności uzyskane wskazaną drogą dosięgną około 25 milj. zł. rocznie — wówczas rząd zdecydowany jest podwyższyć o około 5 proc. uposażenia najniżej wyposażonych funkcjonarjuszy państwowych, szczególnie dotkniętych nowem opodatkowaniem.

Nowy program, który nazwaliśmy restrykcyjnym, stanowi pierwszą fazę realizacji programu gospodarczego rządu premjera Kościałkowskiego. Celem tej pierwszej fazy jest nadewszystko opanowanie deficytu budżetowego i zamurowanie nowemi dochodami skarbowemi i oszczędnościami tej stale rosnącej rozpadliny budżetowej, która pochłonie niemal wszystkie kapitały polskiego rynku pieniężnego.

Faza druga programu rządu obejmuje aktywizację życia gospodarczego. Obie te fazy są ściśle ze sobą złączone, ale również w czasie ich przeprowadzania Rząd — wedle naszych informacji — nie będzie czekał z realizacją drugiej fazy swych zamierzeń na ukończenie zamiarów pierwszego okresu. Równolegle ukazywać się będą zarządzenia ustawowe i następować będą działania rządu, realizujące nowy program gospodarczy.

W dziedzinie aktywizacji życia gospodarczego rząd ma zamiar:

1. — przeprowadzić obniżkę komornego przy małych mieszkaniach, w których głównie mieszkają rodziny urzędnicze i świat pracy o 15%.

2. — skasowanie podatku lokatorskiego przy lokalach jedno i dwuizbowych.

3. — zainicjowanie oddłużenia urzędników przez stworzenie specjalnego funduszu oddłużeniowego.

4. — otwarcie płatnych praktyk w urzędach dla wykwalifikowanych młodych ludzi.

Równocześnie w dziedzinie rolnictwa rząd wprowadzi:

1. — dwuletnie moratorjum dla wszelkich długów w bankach akceptacyjnych z jednoczesną obniżką odsetek.

2. — zmniejszenie danin publicznych, a w szczególności skasowanie dodatku do podatku gruntowego.

Jako rekompensata za podwyższenie podatku dochodowego w najróżniejszej formie przyjść ma zasada uregulowania zagadnienia zaległości podatkowych i zmniejszenia świadczeń na rzecz ubezpieczeń społecznych.

Uaktywnienie życia gospodarczego w dziedzinie pracy, przemysłu, handlu i rzemiosła rząd ma zamiar przeprowadzić przez wydatne obniżenie taryfy kolejowej towarowej, a jednocześnie rozpocznie działalność specjalna komisja ankietowa, która zbada koszta produkcji w 6 największych kartelach, a między innemi w kartelu węglowym, naftowym, cukrowym i w produkcji wyrobów włókienniczych.

Jedno z najwięcej może zasługujących na uwagę oświadczeń inż. Kwiatkowskiego było to, które, w zupełnie niedwuznaczny sposób podane, zawiera wyrzeczenie się etatyzmu. Wicepremjer inż. Kwiatkowski uważa, że państwo nie powinno wdzierać się do gospodarstwa prywatnego. Jego zdaniem, gospodarstwo państwowe powinno być odgrodzone jakby drutem kolczastym, od sfer gospodarstwa prywatnego, które pozostać ma wyłącznie domeną inicjatywy prywatnej. Tylko w wielkich zagadnieniach o charakterze regjonalnym jak Gdynia, Mościce, przemysł wojenny — jest miejsce na działalność gospodarczą państwa.

Równie stanowczo brzmiało oświadczenie inż. Kwiatkowskiego, zapowiadające stanowcze przeciwstawienie się rządu dobrowolnemu zatrzymywaniu fabryk, otrzymujących wynagrodzenie za nieprodukowanie, a to, przeważnie od karteli.

Dla świata kupieckiego duże znaczenie mieć będzie oświadczenie inż. Kwiatkowskiego, zapowiadające wzmocnienie sankcji w egzekucjach udzielonych kredytów i nadanie w ten sposób wekslowi utraconej wartości. Wekslowi — zdaniem rządu — winna być przywrócona pełna jego wartość, na jaką zasługuje, jako niezmiernie ważny instrument kredytu.

Z zagadnień na dalszą metę obliczonych przewiduje rząd założenie poważnego banku inwestycyjnego, do którego mógłby być przyciągnięty kapitał zagraniczny. Prawdopodobnie również na cele inwestycyjne miałyby być zwiększone wpłaty przedsiębiorstw państwowych i monopoli do skarbu państwa. Już powierzchowne badania przeprowadzone przez rząd wykazały, że bardzo wiele przedsiębiorstw państwowych i monopolów dysponuje zbyt wielkiemi kapitałami obrotowemi, w stosunku do kapitałów, jakiemi dysponuje gospodarstwo prywatne. Obrócenie części tych kapitałów na cele inwestycyjne, mogłoby zwolnić część kapitałów budżetowych, których rząd w tej chwili na inwestycje przeznaczyć nie może.

Dyskusja nad wczorajszą deklaracją premjera Kościałkowskiego i dzisiejszemi sprecyzowaniami inż. Kwiatkowskiego dowiodła, że wśród nowych posłów, z których rekrutuje się obecny parlament, program rządowy, mimo ciężaru ofiar jakich wymaga — znalazł zrozumienie. Jednocześnie jednak wyszła na jaw tendencja inna: — sejm nie chce się pozbawić na zbyt długo inicjatywy ustawodawczej i dlatego możliwe jest skrócenie czasu terminu pełnomocnictw dla Prezydenta R. P. do dnia 1 grudnia r. b., a nie jak proponował rząd — do dnia 1 stycznia 1936 roku.

Wobec tego, że od dnia 20 listopada r. b. sejm zasiadać będzie na sesji zwyczajnej, budżetowej — w każdej chwili potrzebne ustawy będą mogły być przez ciała ustawodawcze przeprowadzone. Z dotychczasowego przebiegu sesji nadzwyczajnej sejmu wolno przypuszczać, że Prezydent R. P. wyposażony zostanie w pełnomocnictwa do wydawania dekretów dopiero pod koniec nadchodzącego tygodnia.

WŁAD. BEST.

Mowa wicepremj. Kwiatkowskieg[o]

(Dalszy ciąg.)

presji gospodarczej nie stanowi naszej konieczności dziejowej.

Następnie minister przeszedł do omówienia sytuacji budżetowej naszego państwa, podkreślając, że począwszy od r. 1930/31 dochody budżetowe zaczynają szybko spadać, zaś wydatki nie mogą być sharmonizowane z tym spadkiem, wobec czego

rosną deficyty budżetowe,

wynosząc średnio kwartalnie w 1930/31 po 15.5 miljonów złotych, w 1931/32 — 51 milj zł., w 1932/33 — 60.5 milj. zł., w 1933/34 — 84 miljony zł. W ciągu pierwszego półrocza, deficyt osiągnął poziom 163.2 milj. zł.

W dn. 1 kwietnia 1930 r. stan kasowy skarbu państwa wynosił netto w gotówce i w płynnych walorach powyżej 650 milj. zł. zaś na dz. 1 października br. pozycja ta przy doliczeniu otwartego kredytu, lecz bez wpływu z pożyczki inwestycyjnej, 94 miljony zł.

Mówca podkreślił, że pokrywanie deficytu zapomocą pożyczek wewnętrznych hamowało zdolność konsumcyjną społeczeństwa. Aparat kredytowy ograniczyć musiał obsługę potrzeb kredytowych społeczeństwa i gospodarstwa prywatnego, z drugiej strony udział obsługi długów państwowych wzrósł z 2 procent w budżecie w r. 1926 do 8 i pół procent w r. 1925.

O ile nie powezmiemy szybkich decyzji, podkreślił minister Kwiatkowski, to wedle obecnego stanu deficyt budżetowy do końca br. wyniósłby jeszcze dodatkowo około 130 miljonów zł. Ponieważ dalsze lokaty na rynku pieniężnym są trudne lub niewłaściwe, przeto musimy się zdecydować na szukanie innego wyjścia.

Jakie są drogi wyjścia?

Minister podał następnie przykłady różnych możliwości wyjścia. Możemy — oświadczył — uciec się do nowej pożyczki wewnętrznej z pełnią świadomości, że źródła zła nie usuwamy, a ujemne skutki gospodarcze bardzo silnie pogłębiamy. Lwia część tego ciężaru musiałaby oczywiście spaść na urzędników państwowych, gdyż rynek pieniężny nie ma zdolności pokrycia tak wielkich sum. Moglibyśmy tak, jak to uczyniły inne państwa zlekceważyć obowiązek placenia należnych poborów pracownikom i sum, należnych dostawcom we właściwych terminach. Moglibyśmy wreszcie puścić w ruch maszynę drukarską, i płacić jakąś namiastką pieniądza.

Wszystkie te teoretyczne możliwości uważam za niewłaściwe, rujnujące podstawy organizacyjne państwa i łamiące zasady stosunku państwa do obywatela, który musi się opierać na uczciwych podstawach. Wydaje mi się, że nadszedł czas, w którym sprawa ta musi być załatwiona pozytywnie i stanowczo bez wszelkiej zwłoki i wahania.

Stwierdzam, że program sanacji skarbu, który tu w zarysie przedstawiam, wydaje mi się być jedynem realnem wyjściem z istniejącej sytuacji. Czasem z dwojga złego musi się wybierać mniejsze, krócej działające i zawierające w sobie zarodki przyszłego zdrowia. Mówca podkreśla, że równowaga budżetowa wymaga operacji albo zwiększenia dochodów, albo zmniejszenia wydatków, Sumy niezbędnie potrzebne pragniemy osiągnąć:

1) Przez wprowadzenie nadzwyczajnego podatku od wynagrodzeń w wysokości skali progresywnej od 7 do 20 procent. Byłby on pobierany od dochodów z wynagrodzeń, płaconych przez skarb państwa, skarb śląski, państwowe monopole, banki i instytucje, oraz zakłady, przez związki samorządu terytorjalnego i związki międzykomunalne, przez związki samorządu gospodarczego i zakładu ubezpieczeń przymusowych. Przy wynagrodzeniach, od których opłaca się państwowy podatek dochodowy, skala podatku nadzwyczajnego wahałaby się w granicach od 4 i pół do 16 i pół proc.

2) Przez

reformę podatku dochodowego,

polegającą na obniżeniu minimum egzystencji dochodów, fundowanych z 1.500 zł. do 1.200 zł. dochodów niefundowanych z 2.500 zł. do 1.500 zł., następnie przez wprowadzenie dodatku kryzysowego do państwowego podatku dochodowego.

Trzecie zadanie polega na zaniechaniu inwestycyj w niektórych przedsiębiorstwach państwowych z sum budżetowych.

Nadto zamierza się przeprowadzić pewną REWIZJĘ EMERYTUR i ich wymiarów oraz redukcje pewnych zbędnych i nieuzasadnionych wielokrotności posad oraz poborów, zamierza się przeprowadzić redukcje tam, gdzie jednocześnie zatrudniony jest mąż i żona.

W drugiej fazie pracy musi być przeprowadzona akcja oszczędnościowa w budżecie, a uzyskane na tej drodze oszczędności mają służyć na poprawienie bytu gorzej wynagradzanych funkcjonarjuszów państwowych i tych, którzy przez obecną reformę zostaną szczególnie ciężko dotknięci i pokrzywdzeni.

Przewiduję — oświadczył minister — że przed upływem 2 lat, a może wcześniej, nastąpi rewizja obecnych zasad, obciążających pracowników.

Następnie w ciągu r. 1936 powinna być podjęta praca nad uporządkowaniem budżetu w kierunku jego jednolitości i uporządkowania rozrachunków finansowych.

Oddłużenie urzędników i obniżka komornego.

W odniesieniu do urzędników i świata pracy, projektujemy obniżenie komornego o około 15 procent, oraz podjęcie akcji, którаby umożliwiała oddłużenie urzędników. Pragniemy zwolnić jedno - i dwu-izbowe mieszkania od podatku od lokali. W odniesieniu do rolnictwa przepracowujemy aktualne zagadnienie oddłużenia rolnictwa w związku z akcją banku akceptacyjnego, odciążenie płatników w zakresie danin i opłat samorządowych.

Rzuciliśmy już na warsztat zagadnienie ZŁAGODZENIA EGZEKUCYJ PODATKOWYCH w wypadkach szczególnie zasługujących na uwzględnienie.

Nie chcemy odstąpić od zasady, że obywatel jest obowiązany do płacenia podatków, musimy jednakże uwzględnić, że zaszła głęboka strukturalna różnica w związku z wzrostem siły nabywczej pieniądza.

Rewizja ubezpieczeń społecznych.

Jeżeli idzie o zagadnienie UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH, TO CHCEMY PRZEPROWADZIĆ REWIZJE OBCIĄŻEŃ W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ PRZEDEWSZYSTKIEM PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH, oraz przeprowadzić obniżkę odsetek od zaległości ubezpieczeniowych, wreszcie przyśpieszyć kompleks prac nad REFORMAMI ZASADNICZEMI W D[Z]IEDZINIE UBEZPIECZEŃ SPOŁE[CZ]NYCH.

Następnie p. minister skarbu p[rze]szedł do omówienia zagadnienia ta[ryf] podkreślił, że obecnie opracowuje obniżkę taryf kolejowych.

Pragnąc przejść organicznie do ... nych skomplikowanych zagadnień, ... łujemy KOMISJĘ ANKIETOWĄ, K[TÓ]REJ POLECAMY ZBADANIE K[OSZ]TÓW PRODUKCJI I SYTUACJI W KARTELACH: WĘGLA, ŻELAZO, ... KIER, PAPIER, NAFTA I WŁÓK[IEN]NICTWO. Zasadnicze nasze nastaw[ienie] polega na obniżeniu cen kartelowy[ch] ... tem jednakże zastrzeżeniem, iż je[steś]my przeciwni temu, aby zawiązać ... wziąć do ręki cep i młócić te ceny ... my podejść do tego zagadnienia [kon]struktywnie. W dyskusji na ten te[mat] pozwolimy wziąć udział również p[rzed]stawicielom zainteresowanych orga[niza]cyj gospodarczych, będziemy stara[li się] ułożyć program takiego działania ... móc oddziaływać na ożywienie ... przy pełnej świadomości, którą ... siebie wydobyć przemysł.

Jeżeli państwo idzie dziś na wie[lkie] ofiary, jeśli te ofiary przerzucamy ... ludzi biednych, na urzędników, to ... szedł również moment, aby i prz[emysł] stanął do szeregów. Wierzę głęb[oko] ... będzie to uczynione.

Przeciw etatyzm[owi]

Idziemy na ograniczenie działa[lności] etatystycznej. Jeżeli państwo prz[echo]dzi do działalności, która z jego p[unktu] widzenia — wielkiej polityki — nie ... żadnego sensu, jeżeli wciska się ... mu obywatela, do jego małej pra[cy] ... waluuje jego rolę, jeżeli obdarza ... stawiczną nieufnością i jest przek[onane] że samo to zadanie wykona lepie[j] ... musi być postawiona zasieka z ... kolczastego, aby nawet mimowol[nie] nie dotrzeć.

Tendencją moją jest wzmoc[nienie sa]morządu gospodarczego i to na ... płaszczyźnie życia. Jeżeli mieli[byśmy] dojść kiedyś do stworzenia na[czelnej] organizacji gospodarczej, któraby ... wyrazem zsyntetyzowanych za[gadnień] gospodarczych, to musimy pó[jść] drogę

utworzenia Izby Pracy.

Przypuszczam, że początkowo ... dziemy przez fazę wspólnych nar[ad] łonie komitetu ekonomicznego ... strów z zaproszeniem przedstaw[icieli] wszystkich zainteresowanych dz[iedzin] życia gospodarczego.

Minister skarbu Kwiatkowski ... dział, że na warsztacie pracy zn[ajduje] się obecnie sprawa wzmocnienia ... cyj w egzekwowaniu należności ... rzytelności. Jeśli w ciągu szere[gu] ... czasem weksel czy czek, nie może ... wyegzekwowany, a kredytodawca ... może powrócić do swojej wartości ... żeli stoi temu na drodze tysiące ... pisów, to musimy powiedzieć, że ... jest ochrona dłużnika, tylko to jest ... łanie na jego szkodę.

Gdyby się rynek pieniężny up[orzą]kowało, gdyby skarb zszedł z te[ryto]renu działania, gdyby narastały ... oszczędności, tak, jak dotychczas, to ... bym zwolennikiem powstania po[tężne]go, o dużym kapitale, banku in[westy]cyjnego w Polsce. Musiałby on ... skonstruowany w sposób zu[pełnie] szczególny.

Wszystko to jest zarys — mó[wił w] dalszym ciągu minister Kwiatko[wski] ... tych akcyj, z których część jest ... lutną koniecznością realizacji w ... obecnej z niewątpliwą korzyścią ... kraju.

Jedna tendencja góruje nad wsz[yst]kiem: chcemy się wydobyć ze sta[nu o]becnej depresji gospodarczej i ... nej. Chcemy działać w tych tru[dnych] warunkach oględnie, aby nie wy[rzą]dzać nowych szkód, ale zarazem ... łać, jak naród młody, żywotny, ... wierzący we własne jutro.

(Dalszy ciąg na str. ...)

MOWA WICEPREMJERA KWIATKOWSKIEGO

(Dokończenie).

...k ma być dokonany na zasadzie pełnocnictw. Wedle najsumienniejszych ...czeń określilibyśmy niezbedny ter... na czas do 15 stycznia 1936 r.

Zabezpiecza to całkowita możność wglądu pełnego w akcje dekreto... Na pierwszy plan muszą pójść ...wy, związane ściśle i bezpośrednio ...zagadnieniem równowagi budżetu.

Wysoka komisjo, przeżyliśmy do...czas w państwie dwa wyraźne o...sy pierwszy, to okres krystalizowania się geograficznego — to była walka przeciwko chaosowi wewnętrznemu i zewnętrznemu. Wszystko inne, co działo się wówczas w państwie, było mało ważne.

Od roku 1926 poczęliśmy na wielu terenach życia zbiorowego pracować twórczo i organicznie. Powstały wielkie i niezaprzeczalne aktywa. Stworzyliśmy armję o własnem i ideowem obliczu, stworzyliśmy zasady polityki zagranicznej, stworzyliśmy własna walutę, podjęliśmy wysiłek budowania gmachu administracji, mającej służyć nie komu innemu, tylko państwu i jego celom, podjęliśmy pracę nad zatarciem śladów niewoli, a symbolem tej pracy może być Gdynia.

Teraz musimy śmiało i zdecydowanie poprzez ofiary i poświecenia wejść w nowy okres odbudowy gospodarczej państwa i pomnożenia tych walorów, które w skromnej mierze odziedziczyliśmy po dawnych pokoleniach.

Jest to szeroka platforma dla dobrej współpracy, której ciężar będzie się przesuwał w pewnych momentach przełomowych to na rząd, to na parlament, to na społeczeństwo. Od właściwego wyczucia, kto w danej chwili posiada większą możność skomplikowanych i trudnych rozstrzygnięć, kto musi, a nie kto formalnie winien ponieść główną odpowiedzialność, — zależy rozwój, siła, a czasem i byt państwa. To rozumienie sprawy nakazało nam — poprzez wszelkie wątpliwości formalne zwrócić się do izb ustawodawczych o pełnomocnictwa.

Pełnomocnictwa dla rządu uchwalone

terminem do dn. 15 stycznia 1936 r.—Przebieg dyskusji w komisji sejmowej.— Replika premjera Kościałkowskiego i wicepremjera Kwiatkowskiego

Przemówienie referenta posła Miedzińskiego

Po przemówieniu ministra Kwiatkowskiego przewodniczący zarządził ...rwę w obradach komisji.

Po przerwie **zabrał głos referent projektu ustawy o pełnomocnictwach, poseł Bogusław Miedziński.**

Na wstępie mówca podkreśla, że bez ...niejszej wątpliwości przyjmuje te ...kie dane, które na plenum przed... premjer, a na komisji minister ...

Że rzeczywistość jest dość ciężka— ...ił referent — to nie jest dla nas ...czą nową. **Jeżelibyśmy mieli jakie...ek zastrzeżenia, czy poprawki do przedstawionego nam przez rząd stanu ...y, to co najwyżej zastrzeglibyśmy się lekko przeciw może zbyt patetycznemu charakteryzowaniu sytuacji chwili obecnej.**

Nie sądzę, **abyśmy byli obecnie w takich czasach jak wówczas, gdy walczyliśmy o niepodległość lub o danie państwu zdrowego ustroju w maju 1926 roku.**

Jako **stary poseł do starego ministra powiem spokojnie, że jestem zawsze ciekaw dopiero drugiej mowy każdego rządu, bo**

pierwsza mowa jest zwykle piękna,

nawet **bardzo wzruszająca.** Pierwsza mowa zwykle zawiera stwierdzenie stanu rzeczy i to jest najwięcej prawidłowe, a w danym razie bardzo ściśle i zupełnie prawidłowe.

Następnie **taka pierwsza mowa zawiera zapowiedź, co dany rząd lub minister zamierza zrobić, ale ja jestem ciekaw dopiero drugiej mowy i to pod jednym warunkiem, a mianowicie. że będzie zawierała nie nową zapowiedź, ale sprawozdanie z wykonania pierwszej.**

Jeżeli w drugiej mowie ministra ...żę powołanie się na pierwszą i stwierdzenie, co z niej zostało wykonane, to uważam, że jest to mowa świetna, przyczem nigdy nawet nie będę wymagał żeby wykonanie było aż stuprocentowe.

Jeżeli chodzi o część pierwszą przemówienia, to referent uważa te poglądy za całkowicie prawidłowe. dlatego może on powiedzieć nic innego, jak to, że najszczerzej życzy rządowi i ministrowi skarbu aby udało mu się realizować to, co mówił i wtedy napewno nie będzie mu się szczędzić nie tylko poklasku, lecz dalszego zaufania i dalszej pomocy, jeżeli się po nią odwoła.

Referent mówił dalej: Spotkaliśmy się tu rzeczywiście w dość szczególnych okolicznościach, jako ten

nowy parlament i nowy rząd,

...liśmy w stosunku wzajemnego do siebie zaufania, ale że nikt się sprawą pełnomocnictw tak bardzo nie zachwyca, to zupełnie pewne. **Jesteśmy nową izbą w nowym ustroju państwa. który sobie niezmiernie wysoce cenimy i chcielibyśmy, żeby każdy z organów, każda władza państwowa, przewidziana w tym ustroju, cieszyła się w społeczeństwie należytym autorytetem i zaufaniem.**

Referent przyjmuje z zadowoleniem zapewnienie o trosce rządu nad powiększeniem spożycia wewnętrznego. Sprawa błędów i usterek aparatu skarbowego nie jest dla posłów z dawnego sejmu rzeczą nową. Rząd przyjął wtedy zobowiązania poprawek w tej dziedzinie w ciągu roku. Mówca przeto domaga się zawiadomienia izby, jak spełnione zostały zapowiedzi dane w tej sprawie.

Jedną rzecz pan minister Kwiatkowski zaakcentował — mojem zdaniem — zbyt słabo, a mianowicie kwestię taryf kolejowych. Nie jest to rzecz taka prosta, jednak pamiętać musimy o tem, że koszta transportu są tak ogromnem obciążeniem i takim kamieniem na drodze do obniżki cen, że w szeregu artykułów obniżenie cen produkcji jest rzeczą daleko mniej ważną, niż obniżenie cen transportów. Cena transportu jest taka, że czasem nawet wyciśniecie największych ustępstw od producenta nic prawie nie daje konsumentowi.

Pan minister potępił bardzo silnie i **odżegnywał się od inflacji.** Użył tego terminu, posługując się zarazem formułą stylistyczną, mówiąc mianowicie o **bieganiu na krótkich szczudłach.** następnie znowu **potępił deflację,** a stylistycznie nazwał ją **pełzaniem na czworakach.** Wyrzekając się obu tych rzeczy, zapowiedział pan minister **nam coś trzeciego,** mówiąc mianowicie o chodzeniu **na prostych nogach,** bliższego jednak określenia nie otrzymaliśmy.

Nie znałem jeszcze ministra skarbu, którvby nie powiedział, że to co on robi, jest właśnie chodzeniem na prostych nogach. Narazie więc mamy tylko zapewnienie, że pan minister odrzuca i potępia inflację, że z niechęcią traktuje również deflację.

Wiemy, że potrzebne jest szybkie załatwienie i zachęcamy rząd w tym kierunku. Powiadamy więc: pięknie, bardzo prosimy jaknajszybciej. **Tylko chcielibyśmy to zobaczyć.**

Następnie poseł Miedziński przeszedł do sprawy samych pełnomocnictw, stając na stanowisku, **że można udzielić obecnie pełnomocnictw do 1-go grudnia, t. j. do dnia rozpoczecia sesji zwyczajnej, z tem, że wówczas może nastąpić ponowna decyzja przedłużenia pełnomocnictw może nietylko do 15 stycznia, ale i na dłużej.**

Termin 1 grudnia referent poddaje pod rozwagę komisji, uważając to za sprawę, wymagającą specjalnego przemyślenia.

Posłowie żądają rozwiązania karteli

Obywatel nie może być traktowany w urzędzie jak złodziej...—Krytyczne głosy w czasie dyskusji

Po przemówieniu referenta rozwinęła się długa i szczegółowa dyskusja, w której pierwszy zabrał głos **poseł Sikorski jako reprezentant świeżo ukonstytuowanej grupy posłów wielkopolskich. Mówca wypowiedział się całkowicie za udzieleniem pełnomocnictw.**

Poseł Kamiński uważa, że zwiększenie podatku dochodowego jest bardzo wątpliwe, jeżeli się zważy, że mamy już dzisiaj olbrzymie zaległości podatkowe. Mówca apeluje o zwrócenie uwagi na społeczeństwo i **wprowadzenie innej praktyki w urzędach skarbowych, ażeby nie traktowały one przychodzącego do urzędu obywatela, jak złodzieja.**

Trzeba się zdecydować na stanowcze posunięcie. Trzeba iść na całkowite rozwiązanie karteli (oklaski). Mówca stoi na stanowisku, że społeczeństwo nie powinno być traktowane jedynie jako czynnik rządowy, ale współpracujący z rządem.

Poseł Hoffman uważa, że w tendencjach oszczędnościowych projekty rządowe idą po linji najmniejszego oporu. Mówca występuje przeciw nadzwyczajnemu podatkowi od uposażeń, proponuje natomiast, aby poborów zasadniczych pracowników państwowych nie ruszać.

Poseł (nazwisko w depeszy PAT. zniekształcone) twierdzi, **że nowe podatki mają być wprowadzone już od 1-go listopada, a z kartelami rząd zamierza regulować sprawę stopniowo zapomocą ankiet i wywiadów.** Mówca zapytuje, co z tego rolnik będzie miał, że urzędnikowi obniży się pensję. Ceny soli i innych artykułów będą te same, **gdyż rząd dopiero zastanawia się, jak podejść do karteli.** Mówca przychyla się do uwagi posła Miedzińskiego, aby ważność pełnomocnictw była najkrótsza i prosi o wyłączenie możliwości zmiany ustawy o emeryturach pracowników samorządowych.

Poseł Sowiński wysuwa szereg projektów w sprawie **układów z wierzycielami zagranicznymi, ograniczenia przywozu produktów spożywczych, ograniczenia wywozu gotówki, zniesienie obciążeń samorządowych ze względu na motoryzację, zakaz budowy domów reprezentacyjnych itp.**

Poseł gen. Żeligowski po zobrazowaniu ciężkiej sytuacji gospodarczej oświadcza, że będzie głosował za udzieleniem pełnomocnictw. **Chciałby tylko żeby one obowiązywały czas jaknajkrótszy.**

Pos. Sommerstein wysunął szereg postulatów imieniem ludności żydowskiej, zwracając uwagę specjalnie na kwestję podatku dochodowego, którego podwyższenie nasuwa, jego zdaniem, największe zastrzeżenia oraz na konieczność aktywizacji całego życia gospodarczego.

Posiedzenie komisji przeciągnęło się za północ. Po wyjaśnieniach referenta pos. Miedzińskiego zabierało głos jeszcze kilku posłów m. in. poseł Stpiczyński który zwrócił się z gorącą prośbą do p. premjera, **aby zechciał jeszcze raz rozważyć okres czasu na który pełnomocnictwa są rządowi potrzebne i zgodzić się na ich ograniczenie do dn. 1 grudnia**

W toku debaty przemawiał również p. prezes rady min. **Zyndram-Kościałkowski** uzasadniając konieczność uchwalenia pełnomocnictw w brzmieniu rządowem, a więc do 15 stycznia 1936 r.

Przemawiał również min. Kwiatkowski, który stwierdził m. in., że rząd niema zamiaru przyjmować na siebie funkcji parlamentu. i że **zwraca się o uchwalenie pełnomocnictw tylko dlatego, że decyzje muszą być wydane szybko.** Dalej oświadczył, że nie może odstąpić od żadnego postulatu równowagi budżetowej i że będzie informował parlament o dokonanych posunięciach rządu. W zakończeniu minister oświadczył, że pełnomocnictwa będą wykorzystane tylko w granicach niezbędnych konieczności.

Po końcowych wywodach referenta pos. Miedzińskiego komisja uchwaliła projekt ustawy o upoważnieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów w brzmieniu zaproponowanem przez rząd, a więc z terminem do 15-go stycznia 1936 r.

Likwidacja B.B.W.R.

Blok Bezpartyjny spełnił już swoje zadania

Warszawa, 25 października.

(B) W kołach politycznych Warszawy twierdzą, że zamierzona już od dłuższego czasu likwidacja agend organizacyjnych Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem dojrzała do realizacji. W ciągu ostatnich dni odbywały się w Warszawie żywe narady kierowników BBWR mające na celu ustalenie szczegółów zamierzonej likwidacji działalności tej organizacji. Przypuszczalnie, nadchodzący tydzień przyniesie postanowienia ostateczne.

Spodziewać się należy wielkiego zjazdu regionalnego kierowników organizacji BBWR., w ramach którego b. premjer Sławek wygłosi przemówienie zwiastujące zakończenie prac BBWR. Równocześnie na terenie sejmu, organizują się poselskie grupy regionalne, które w przyszłości zastąpią terenowe organizacje BBWR.

Nowy lot Londyn—Australja

Słynny lotnik australijski sir Charles Kingsford-Smith wystartował do lotu Londyn--Melbourne. Lotnik chce przebyć tę przestrzeń w ciągu 2 dni i ustanowić w ten sposób rekord światowy.

Wzdłuż granic Egiptu ustawiono posterunki na wielbłądach, które mają [...] trzec o ewentualnem naruszeniu granic przez armję włoską znajdującą [...] Libji.

„BLOKADA" WŁOCH

W prasie światowej wiele się ostatnio pisze na temat **sankcyj gospodarczych przeciw Włochom.** Zdaniem optymistów z Ligi Narodów, odcięcie Włoch od dowozu musi położyć koniec wojnie. Kiedy czytamy tego rodzaju wywody, przypominamy sobie, jak to było podczas wojny światowej i ścisłej blokady Niemiec.

Krótko i węzłowato: od roku 1914 do roku 1917 **Anglicy dostarczali Niemcom wszelkich możliwych towarów.** Jaką drogą? Przez Szwecję, Norwegję, Danję, Holandję. Najlepiej wyszły na tem kraje neutralne, które zarabiały miljony. Angielski admirał **Consett** w roku 1923 wydał książkę, w której dokładnie opisuje ten **tryumf przemytnictwa.** Autor książki podczas wojny był attaché marynarki w Sztokholmie i stanowisko to dało mu najlepszą okazję obserwowania tego tajemnego handlu podczas wojny.

— **Układy** — pisze on, — **któremi neutralni zobowiązali się nie sprzedawać naszych towarów do Niemiec, zupełnie jawnie były naruszane.** Nikt nie zważał na sprawozdania, w których na podstawie dokładnych liczb wykazywano, jakie ilości surowca wędrowały z kolonij brytyjskich **przez Skandynawję do Niemiec.**

Przedstawiciele rządu angielskiego obojętność tę tłomaczyli tem, że **nie można przerwać stosunków handlowych z przyjaznemi państwami.** Oficjalnie przyjęto fakt, że konsumcja Skandynawji nagle wzrosła w niesamowity sposób. Czy Szwecja nie przejdzie na stronę Niemiec, jeżeli Brytanja zacznie się **przeciwstawiać temu przemytnictwu?** Czy Danja nie wytłumaczy, że się obawia, by Niemcy na nią nie napadli? W ten sposób **Anglja uspakajała swoje własne nieczyste sumienie.**

Tymczasem przez państwa północne do Berlina przeprawiano żywność, amunicję, metale, motory, węgiel, wełnę, kauczuk, oliwę, zboże, wina i paszę dla koni. Norwegję ledwo można było zmusić do tego, by sprzedała Francji **n i t r a t,** którego ta potrzebowała dla produkcji swojej amunicji. Dnia 4 lipca roku 1917 lord Milner oświa[...] w parlamencie w swej mowie o [...] dzie, że **Niemcy używają węgla [...] do handlu zamiennego.** Wiedział [...] tem dokładnie, że Rzesza wprost [...] ciwnie: **była bez węgla i zmuszo[...] ła sprowadzać węgiel z zagranicy.** [...] go samego dnia bowiem — o tem [...] Milner musiał wiedzieć — szw[...] **rząd poinformował Anglję, że p[...] buje miesięcznie 100.000 węgla [...] tyjskich kopalń** — ilość, której [...] cja nawet w małej części nie by[...] stanie zużyć.

Jednak państwa Ententy nie [...] dosyć produktów pochodnych [...] Admirał Milner starał się wtedy [...] by **Danja zwracała te produkty [...] dawcom węgla, zamiast je wraz [...] glem eksportować do Niemiec.** [...] zakcja ta nie doszła do skutku. [...] **tyjski olej i brytyjskie tłuszcze [...] szły do Berlina,** gdzie żądny suro[...] przemysł wojenny dopiero je p[...] biał.

W roku 1914 dostarczano Ho[...] **angielskiego cementu w wielkich [...] ciach.** Stamtąd wędrował on do [...] gji, zajętej przez niemiecką armję, [...] ra **budowała z tego cementu oko[...] fortyfikacje na francuskim froncie.** [...] wien brytyjski oficer napisał [...] list do redakcji „Times". List ten [...] należyty skutek: sprawę tę omaw[...] w Izbie Gmin, nie zmieniło to [...] wcale postaci rzeczy.

Znalazło się w Anglji wielu [...] którzy wymyślnie usprawiedliwia[...] port towarów do państwa niep[...] cielskiego. Przedewszystkiem [...] dzili, że jest to najlepszy **sposób [...] bierania Niemcom pieniędzy;** [...] nia to również finanse własnego [...] stwa, tak, że jest to wogóle patrjo[...] ny czyn!

Groteskowy ten szmugiel [...] czony został dopiero wtedy, kied[...] meryka przyłączyła się do [...] światowej. Dzisiaj przemytnictwo [...] może służyć jako pouczający przy[...] nadzwyczajnej skuteczności gosp[...] czych sankcyj! Coś dla Włoch! G. [...]

Po mowie premjera Kościałkowskiego

Głosy prasy polskiej o programie gospodarczym rządu

Deklaracja premjera Kościałkowskiego, złożona w sejmie, wywołała żywy oddźwięk w najszerszych sferach społeczeństwa polskiego. Wyrazem tego zainteresowania są głosy prasy wszystkich odłamów i kierunków.

„Gazeta Polska" podkreśla, że

> „mowa premjera Kościałkowskiego przynosi ten jasny i określony program w dziedzinie gospodarczej, którego konieczność uważaliśmy za nieodzowny warunek udzielenia przez Sejm pełnomocnictw — podkreśla następnie, że
>
> „myśli przewodnie premj. Kościałkowskiego dotyczące odzyskania równowagi budżetowej oraz stopniowej naprawy gospodarczej — uważamy za całkowicie słuszne i w zupełności odpowiadające zajmowanemu przez nas oddawna stanowisku. Sądzimy, co więcej, iż wobec niezachwianej woli Rządu utrzymania stałości waluty, — program zarysowany przez premjera Kościałkowskiego jest jedynie możliwy.

„Kurjer Poranny" stwierdza, że

> „szef rządu jest na najtrafniejszej drodze djagnozy naszej niedoli gospodarczej i że przyświecające mu cele są podzielane przez wszystkich obywateli.
>
> Najlepsze i najszczersze życzenie, jakie należy skierować doń dzisiaj, streszczać się będzie w pragnieniu, by znalazł on energję dla przerzucenia pomostu pomiędzy djagnozą, a czynem".

„Express Poranny" pisze:

> „Obraz sytuacji, zakreślonej przez premjera nacechowany jest wielką szczerością, Marjan Kościałkowski nie chowa pod korzec wielkich trudności, piętrzących się przed nami, jednak ma głębokie poczucie, że sprostać im zdołamy, jeśli zbudujemy natychmiast skuteczne tamy w postaci zrównoważenia budżetu państwowego, przez oszczędności w wydatkach, a równocześnie zwiększeniu dochodów skarbu państwa.

Omawiając exposé premjera Kościałkowskiego, **„Nasz Przegląd"** dochodzi do wniosku, że nowy gabinet postanowił kontynuować politykę deflacyjną i w związku z tem wyraża obawę

> „iż nowowybrany Sejm będzie zwrócony „twarzą ku wsi" i że reprezentanci miast nie zdołają wytworzyć należytej przeciwwagi celem skorygowania konsekwencji, wynikających z oczywistego faktu, iż Polska jest krajem rolniczo-przemysłowym".

Poza tem podkreśla „Nasz Przegląd", że mowa premjera daje gwarancję trwałości waluty polskiej i wnosi znaczne uspokojenie do sfer finansowych i przemysłowych kraju.

Socjalistyczny „Robotnik" pochwala hasło polityki czynnej w stosunku do kryzysu, aprobuje zasadnicze przesłanki mowy premjera, nazywając je słusznemi,

> „Chodzi tylko o to, jak one mają być realizowane; chodzi o to, na czem będzie polegała czynna polityka gospodarcza i czy środki, stosowane przez rząd, istotnie doprowadzą do sprawiedliwszego podziału dochodu społecznego".

Analizując zapowiedzi rządu, dochodzi „Robotnik" do wniosku, że program obecnego gabinetu

> „uniemożliwi podniesienie zdolności konsumcyjnej ludności pracującej, co się z kolei odbije ujemnie na dochodach wsi".

Organ Lewjatana — **„Kurjer Polski"** — podkreśla, że zapowiedź zniżki ciężarów publicznych była szczególnie gorąco oklaskiwana przez sejm:

> „Ta spontaniczna reakcja Sejmu jest niewątpliwie dla rządu wskazówką, że ku temu właśnie celowi, t. j. ku obniżce ciężarów, rząd z całą energją jaknajprędzej zmierzać winien".

Herriot „ma tego wszystkiego dość"...

Incydent między Herriotem a b. prem. Daladier

Paryż, 25 października.

(PAT) „Echo de Paris" donosi, iż na wczorajszem posiedzeniu komisji politycznej kongresu radykałów doszło do poważnego zajścia między b. premjerem Daladier a min. Herriotem.

Daladier wystąpił przeciw uchwalonym przez radę ministrów dekretom w sprawie stowarzyszeń, uznając, że dekret ten nie jest wystarczający, o ile chodzi o ograniczenie działalności lig faszystowskich.

Zirytowany tem wystąpieniem Herriot opuścił salę posiedzeń, oświadczając, „że ma tego wszystkiego już dosyć".

52 bandytów zabitych w Meksyku

Meksyk, 25 października.

(PAT). Pomiędzy wojskami stanu Jalisco a liczną bandą doszło do bitwy, w której zginęło 52 bandytów. Zwłoki ich wystawiono na widok publiczny w Lagos Mareno jako odstraszający przykład dla złoczyńców. Generał, który kierował operacjami oświadczył, iż nie chodzi tu o spisek, lecz poprostu o bandę złodziejów.

Szczątki samolotu Nungessera i Coli

znaleziono w dziewiczym lesie kanadyjskim

Paryż, 25 października.

(PAT). Według doniesień z Quebec (Kanada) strzelcy kanadyjscy znaleźli w dziewiczym lesie w odległości 150 kilometr. od Edmundstowne szczątki jakiegoś samolotu. Jak przypuszczają, są to szczątki aparatu francuzów Nungessera i Coli, którzy w roku 1927 wystartowali z Francji do lotu transatlantyckiego i o których losie do tego czasu brak było jakiejkolwiek wieści.

Wybuch w fabryce amuni[cji]

Medjolan, 25 październi[ka].

(PAT) W fabryce nabojów w [miej]scowości Belledo z niewiadomych [do]tychczas przyczyn nastąpił wybu[ch] [...] robotników zostało zabitych, a d[...] odniosło ciężkie rany.

KRWAWE WALKI w ABISYNJI TRWAJĄ

Samoloty włoskie zarzucają miasta bombami.—Wymarsz regularnych wojsk abisyńskich do Ogadenu

Paryż, 25 października.

(PAT) Wymarsz wojsk regularnych z Harraru do Ogadenu odbył się wśród wielkiego entuzjazmu ludności. Dowódca naczelny wojsk na froncie południowym ras Nasibu dokonał przeglądu wojsk w obecności przedstawicieli władz i duchowieństwa.

W defiladzie wzięły udział regularne oddziały piechoty, oddziały karabinów maszynowych, kilkuset kawalerzystów i specjalna grupa meharystów, uformowana niedawno przez misję wojskową belgijską.

Nasibu wygłosił do żołnierzy przemówienie. Kobiety zarzucały wyruszających na front żołnierzy kwiatami.

Według wiadomości ze źródeł włoskich na froncie południowym wojska włoskie zajęły Calafo, główne miasto okręgu Sziaveli oraz około 20 wiosek. Zdobyto 500 karabinów. **Sułtan Szlavell Olol Dinle zgłosił swoją uległość i współpracuje z wojskami włoskiemi.**

Samoloty włoskie dokonały licznych lotów wywiadowczych nad Ogadenem, sięgając odcinków Sassabane i Magallo. Na froncie północnym nie zanotowano poważniejszych wydarzeń, postępują naprzód jedynie awangardy, które zajęły kilka nowych punktów w prowincji **Tigre.**

W locie wywiądowczym eskadry włoskiej „Disperata“ dowodzonej przez ministra prasy i propagandy Ciano, wzięło udział kilku dziennikarzy. Samoloty te w czasie 4-godzinnego lotu przeleciały pad Aksum—Adigratem w kierunku Makalle, **gdzie były ostrzeliwane przez abisyńskie karabiny maszynowe.** Następnie dokonano lotu wywiadowczego wzdłuż rzeki Midolo, powracając do Adui.

W Addis Abebie cesarz Haile Selassie dokonał przeglądu wojsk rasa Getachou i dedżasmacza Afte. Wojska te nadeszły do stolicy z zachodnich granic Abisynji z kraju Szankalla. **Są to w znacznej części byli niewolnicy.** W przeglądzie wzięło udział 40 tys. żołnierzy.

Po przeglądzie Haile Selassie wziął udział osobiście w próbach rzucania granatów. Wkrótce ma powstać w Abisynji fabryka granatów, która będzie zatrudniała 40 robotników. Kierownikiem jej będzie ormianin Sarafian, który kierował podobną fabryką w Egipcie.

***

Londyn, 25 października.

(PAT) **Źródła angielskie podają, że 4 samoloty włoskie zrzuciły dziś na Gabradarre niedaleko Harraru przeszło 200 bomb. 7 żołnierzy abisyńskich odniosło rany.**

Paryż, 25 października.

(PAT) Z Addis Abeby donoszą: Informacje o sytuacji na frontach nadchodzą tu z dużem opóźnieniem. Dziś więc np. dopiero ogłoszono komunikat urzędowy o walkach, które rozegrały się dnia 10 b. m. na froncie południowym. Komunikat ten donosi, że znaczne siły włoskie wsparte przez atak lotniczy uderzyły na duże placówki abisyńskie nad rzeką Webbi-Szebeli, Taffa-Rakami i Kalafo (w Ogadenie). Garnizony abisyńskie po zaciętej walce wycofały się.

Według informacji z innych źródeł, na froncie południowym trwa bez przerwy akcja wywiadowcza i przygotowawcza lotników włoskich. 18 samolotów bombardowało dziś Gorahai, wzniecając tam pożary.

W Ogadenie tymczasowa kwatera główna abisyńska mieści sie w Sasabanch, gdzie znajduje sie obecnie razem z ras Nasibu szef sztabu abisyńskiego gen. Wshib-Pasza. Linje włoskie na tym froncie ciągną obecnie się na zachodzie od Dollo przez Taffa Rakama do Gerlogubi i Damot na wschodzie.

Na froncie wschodnim na pograniczu Somali francuskiego skoncentrowało się około 30.000 żołnierzy abisyńskich w rejonie Hadele-Richa. Są to wojska, które zmusiły oddziały włoskie pod górą Hussa-Ali do wycofania się.

Ofensywa włoska

rozpocznie się w poniedziałek

Paryż, 25 października.

(PAT) Według informacyj ze źródeł angielskich armja włoska na froncie północnym przygotowuje się do ofensywy, która rozpocznie się zapewne w nadchodzący poniedziałek, dnia 28 bm. jako w rocznicę marszu faszystowskiego na Rzym.

Mało jest prawdopodobieństwa, aby abisyńczycy stawiali opór na drodze do Makalle, gdyż żadnych większych sił tam nie zgromadzono.

Atak włoski na Gorahi jest spodziewany nieomal lada godzina po zajęciu przez wojska włoskie punktów strategicznych na południu od tego miasta.

Czy dojdzie do rokowań pokojowych?

Nowe warunki Mussoliniego. — Włochy liczą na pośrednictwo Lavala

Paryż, 25 października. (PAT). „L'Oeuvre“ donosi na podstawie informacyj z Rzymu, iż **Mussolini chcąc za wszelką cenę uniknąć sankcyj gospodarczych, gotów byłby pójść na następujące ustępstwa:**

1) Stanąłby na stanowisku, że wycofanie dwuch dywizyj z Libji nie wymaga odpowiedzi wycofania jednostek floty wojennej brytyjskiej z morza Śródziemnego.

2) Zobowiązałby się do wstrzymania kroków wojennych, do czasu uzyskania odpowiedzi brytyjskiej.

3) Do tego czasu również zostałaby wstrzymana dalsza wysyłka wojsk.

4) Gdyby Wielka Brytanja uznała sugestje włoskie za możliwe do przyjęcia, przesłanoby je do komitetu 5-ciu lub komitetu 13-tu do rozważenia przez organy Ligi Narodów.

Zdaniem „L'Oeuvre“ stanowi to największe ustępstwo ze strony Mussoliniego, zważywszy na dotychczasowe jego stanowisko wobec Ligi. W czasie rokowań, któreby nastąpiły Włochy przedstawiłyby już znane z pracy warunki, t. j. oddanie **pod całkowity wpływ Włoch prowincji Tigre, Harraru i Ogadenu i roztoczenie pewnego rodzaju protektoratu Ligi nad pozostałą częścią Abisynji.** — Dzienniki zgodnie przyznają, iż w samej kwestji sporu włoskiego sprawa procedury jest trudna do rozwiązania jak i meritum sprawy.

Paryż, 25 października. (PAT). Rzymski korespondent „Intransigeant“ podaje następujące 5 punktów, na zasadzie których Włochy zgodziłyby się rozpocząć rokowania w sprawie Abisynji.

1) **Abisynja jako niezdolna do samodzielnego rządzenia się zostanie oddana pod władzę Ligi Narodów.** Zostanie ustanowiona międzynarodowa organizacja kontroli Abisynji. Włochy otrzymają mandat nad terytorjum znajdującem się na pograniczach, **podczas, gdy centralny środek Abisynji pozostałby pod władzą Negusa.**

3) **Włochy zachowają jako kolonję prowincje Tigre,** której ludność sama oddała się pod opiekę włoską.

4) Wojska abisyńska zostaną rozbrojone.

5) Abisynja otrzyma wyjście gospodarcze **na morze w postaci strefy wolnej na terytorjum Erytrei np. w Asab.**

W rzymskich kołach dyplomatycznych, jak zapewnia korespondent, liczą wiele na premjera Lavala, iż ułatwi on przyjęcie tych propozycyj.

Londyn, 25 października. (PAT).

Reuter komunikuje: Londyńskie koła oficjalne okazują niezwykłą powściągliwość w ocenie postępów, osiągniętych w trwających od 15 dni rozmowach mających na celu wysondowanie gruntu w sprawie zawarcia pokoju.

Pomimo oficjalnego zdementowania specyficznych propozycyj pokojowych zakomunikowanych wczoraj przez Lavala ambasadorowi brytyjskiemu — **nie ulega wątpliwości że Laval mówił o postępie wstępnych rozmów w sprawie zaprzestania działań wojennych.**

W. Brytanja, jak sądzą w Londynie i Rzymie — zachowa podczas rokowań pokojowych rolę obserwatora dbałego o interesy Ligi Narodów i Abisynji.

W. Brytanja jest informowana o postępach osiągniętych w rozmowach przez Francję, lecz nie bierze w nich żadnego aktywnego udziału. Londyńskie koła oficjalne zgadzają się, że należy przywiązywać wagę do streszczenia pokojowych propozycyj Mussoliniego, dokonanego przez dziennikarza Gayda — lecz odmawiają zarówno potwierdzenia jak zaprzeczenia w sprawie, czy streszczenie to jest ścisłe.

Warunki włoskie są nie do przyjęcia

Laval nie potraktował ich poważnie.—Anglicy wycofali z morza Śródziemnego jeden pancernik

Londyn, 25 października.

(PAT) W brytyjskich kołach rządowych w dalszym ciągu twierdzą, iż **nic nie wiadomo im o jakiejkolwiek pokojowej propozycji Mussoliniego,** a premjer Laval żadnych tego rodzaju propozycyj nie komunikował ambasadorowi brytyjskiemu. Koła poinformowane zakomunikowały. Lavalowi pewne dezyderaty włoskie, jako warunki rokowań pokojowych, lecz **dezyderaty te wydały się Lavalowi do tego stopnia niemożliwe do przyjęcia, że nawet nie przedstawił ich formalnie ambasadorowi brytyjskiemu. Podane w prasie francuskiej rzekome warunki Mussoliniego traktowane są w brytyjskich kołach oficjalnych jako nie nadające sie do rokowań..** Mimo to jednak brytyjskie czynniki urzędowe przyznają, iż w stosunku do postulatów, jakie Mussolini wysunął w okresie rozmów paryskich, **dezyderaty obecnie notowane stanowią pewnego rodzaju postęp na rzecz pokojowego załatwienia zatargu, albowiem tym razem Mussolini nie wysuwa żądania bezwzględnej włoskiej kontroli politycznej i wojskowej w Abisynji.**

Wśród decydujących czynników brytyjskich istnieje przeto tendencja do utrzymania obecnej atmosfery odprężenia i nie podejmowania niczego co mogłoby sytuację zaognić.

Za zarządzenie odprężające uważać można **ogłoszone dziś przez admiralicję brytyjską wycofanie z morza Śródziemnego pancernika „Resolution“. Pancernik ten ma 29.150 tonn wyporności.** Admiralicja tłumaczy, iż pancernik „Resolution“ ukończył obecnie dwuletni okres służby na morzu Śródziemnem i przeto czas już by powrócił do portu macierzystego. Admiralicja ogłosiła, iż „Resolution“ opuścił dziś Aleksandrję udając się do Portsmouth.

Mowa tronowa króla Jerzego

Izba Gmin została rozwiązana

Londyn, 25 października.

(PAT) Dzisiaj rano król był obecny na posiedzeniu rady prywatnej w związku z odroczeniem parlamentu.

Po południu odbyło się drugie posiedzenie rady, na którem powzięto decyzje rozwiązania parlamentu.

Podczas dzisiejszej uroczystości odroczenia parlamentu wobec połączonych izb **odczytana została w izbie lordów mowa tronowa, w której król podkreśla, iż W. Brytanię nadal łączą przyjazne stosunki z innemi mocarstwami.**

Konflikt pomiędzy Włochami a Abisynją — powiedział król — wywołał jak najpoważniejsze zaniepokojenie. „Wysiłki mego rządu w współpracy z innemi rządami oraz z Ligą Narodów, czynione w celu doprowadzenia do pokojowego załatwienia konfliktu nie zdołały zapobiec zastosowaniu siły. Rząd mój popiera lojalne wysiłki Ligi Narodów w celu przywrócenia pokoju i załatwienia sporu zgodnie z duchem paktu Ligi“.

Rząd brytyjski, dążąc do ograniczenia zbrojeń w duchu układu miedzynarodowego nie mógł jednak odkładać nadal sprawy wzmocnienia lotnictwa wojskowego Wielkiej Brytanii do poziomu, który pozwoli jej wypełnić zadania obrony narodowej i imperjalnej.

Król wspomniał o postępie gospodarczym Wielkiej Brytanii, ekspansji handlu zagranicznego, zawarciu układów handlowych, zmniejszeniu bezrobocia, rozwoju lotnictwa komunikacyjnego w całem imperjum i wreszcie o zarządzeniach, dotyczących rolnictwa i marynarki handlowej.

Październ. **26** Sobota

Dzis Ewarysta P. M.
Jutro P. N. J. Chrz. Kr.

Wschód słońca 6.19
Zachód słońca 16.23
Wschód księżyca 5.47
Zachód księżyca 15.49
Długość dnia 9.45
Ubyło dnia 6.51

Drobne wiadomości

GRYPA SZALEJE W ŁODZI. Ostatnie dżdżyste dni spowodowały znaczny wzrost zachorowań na grypę. Grypa w tym sezonie ma jednak przebieg dość łagodny i nie powoduje złośliwych komplikacyj. Według nieoficjalnych danych, gdyż trudno ująć cyfrowo wypadki, do których wzywani są lekarze prywatni, liczba zachorowań dziennie wynosi ponad 100.

**

AKCJA DOKARMIANIA DZIECI w szkołach powszechnych już została rozpoczęta. W szkołach powszechnych dokarmianych jest 11.000 dzieci, w miejskich przedszkolach — 805 dzieci, a w przedszkolach społecznych — 500 dzieci. Dziatwa otrzymuje mleko, chleb lub bułki.

**

Wzrost **CEN NABIAŁU** nastąpił w Łodzi. Masło kosztuje zł. 3.50 do zł. 3.90 za kg. Jaja sprzedawane są po 11 gr. za sztukę. Zwyżka cen wynosi zatem 15 proc. Jest to podobno skutkiem deszczowych pogód.

**

6 NOWYCH ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH zatwierdził urząd przemysłowy I instancji. W tej liczbie znajduje się formiernia pończoch, olejarnia i fabryka szczotek.

**

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA — dla roczników 1914 i starszych urzędować będzie w poniedziałek, 28 bm. w biurze wojskowym przy ul. Piotrkowskiej 165. Zgłosić się na nią mają mężczyźni, zamieszkali w obrębie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisarjatów policji.

**

DZIŚ w SOBOTĘ, dn. 26 bm. do powtórnej rejestracji rocznika 1915 w biurze wojskowem zarządu miejskiego przy ulicy Piotrkowskiej 165 winni się stawić mężczyźni tego rocznika o nazwiskach na litery początkowe L, J, K, zamieszkali na terenie 4 komisarjatu policji i na litery A, B, C, D, E, F, z terenu 11 komisarjatu policji.

Roboty na Al. Kościuszki
Wycinanie starych drzew

Wczoraj zakończone zostały roboty brukarskie na Al. Kościuszki. Jezdnia po obu stronach alei pokryta jest już nawierzchnią klinkierową. Uporządkowane też zostały chodniki, na których ułożone zostały nowe płyty.

W związku z tem przystąpiono wczoraj do drugiego etapu prac: **wycinania drzew na całej długości alei, od Legjonów do Andrzeja i to zarówno po środku jak i na chodnikach.**

Roboty niwelacyjne rozpoczną się w przyszłym tygodniu i trwać będą do pierwszych mrozów. Trzeci chodnik dla pieszych, pośrodku alei, zrobiony będzie wiosną przyszłego roku, łącznie z sadzeniem nowych drzew i urządzaniem trawników i kwietników.

Dwa pożary
Straty niewielkie

Wczoraj między godzina drugą a trzecią straż ogniowa wzywana była do dwóch pożarów.

Przy ul. Polnej 11, w domu i mieszkaniu Waldemara Wernera zapaliła się słoma. Ogień rozszerzał sie b. szybko. Oddział I-a straży ogniowej pożar ugasił po niespełna godzinnej pracy.

Drugi pożar wybuchł w wędzarni śledzi przy ul. Lotniczej 12. Od nadmiernie rozgrzanego pieca wedzarskiego zajęło się urządzenie zakładu, stanowiącego własność sukcesorów N. Steinholca. Ten pożar został ugaszony przez oddział bałucki straży po półgodzinnej akcji.

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sz. Jankielewicza (Stary Rynek 9), L. Steckla (Limanowskiego 37), B Gluchowskiego (Narutowicza 6), St. Hamburga i S-ki (Główna 50), L. Pawłowskiego (Piotrkowska 307), A. Piotrowskiego (Pomorska 91).

Drogi i szosy w okręgu Łodz[kim]
Plan robót został wykonany.—Otwarcie autostrad[y] do Łagiewnik.—Budowa szosy do Kalisza

W dniu 1 listopada zakończone zostaną roboty drogowe, przewidziane w programie na sezon bieżący. Jak nas poinformowano, cały **program tegoroczny został w 100 procentach wykonany.** Na szlakach, na których są jeszcze pewne niedociągnięcia, roboty kontynuowane będą i po dniu 1 listopada, dopóki pozwolą warunki atmosferyczne, względnie dopóki nie wykona się programu. Ponieważ jednak po dzień dzisiejszy 90 procent już wykonano, przypuszczać należy, że **najdalej do 15 listopada wszystkie braki zostana wyrównane.**

Przedewszystkiem na dzień 1 listopada skończona zostanie definitywnie **wielka autostrada Łódź—Łagiewniki.** Roboty brukarskie zasadniczo są już skończone, obecnie odbywa sie tylko niwelacja gruntu po obu stronach szosy i przygotowywanie go do urządzenia trawników, które ciągnąć sie będą od Łodzi do samych Łagiewnik. Ponieważ nadto po obu stronach autostrady sadzone będą bardzo gęsto drzewa, [o]trzymamy doprawdy piękną drogę, [nie] tylko dla ruchu kołowego, ale dla [pie]szego, wycieczkowego i spacerow[ego].

Uroczyste poświęcenie i oddanie [do] użytku tej drogi nastąpi w dniu Św[ięta] Niepodległości, 11 listopada.

Zwrócić należy też uwagę, że dr[oga] ta skraca w znacznym stopniu s[zlak] Łódź—Warszawa, przez połączenie z traktem do Strykowa. Jeździć [do] Warszawy będziemy od 11 listopada do Wa[rsza]wy **z pominięciem Zgierza.**

Następnie uporządkowane zostały należycie zabrukowane **wyloty ulic [w] kierunku szos na Piotrków i Kalisz,** ponieważ szosy te zostały znakomicie poprawione, znów uzyskaliśmy [przez] to już **dwie dobre drogi,** prowadzące **z Łodzi.**

W dalszym ciągu plan obejmuje **budowę wspaniałej drogi Warszawa—Łowicz—Łódź — Pabjanice — Zduńska Wola — Kalisz.** Jest to droga o na[jin]tensywniejszym ruchu, biegnąca [przez] ruchliwe ośrodki życia gospodarczego. Ponieważ długość tej drogi wynosi [...] kilometry, rozłożono plan jej zabrukowania na dwa lata. Na dzień 1 listopada tegoroczny program, przewidujący ułożenie nawierzchni na długości [...] kilometrów zostanie zrealizowany. W [ro]ku przyszłym roboty przeprowadzone będą na pozostałych 95 kilometrach.

Zmiany w Zarządzie miasta
B. ławnik Purtal został naczelnikiem wydziału gospodarczego

Jak się dowiadujemy, w zarządzie miejskim zajdą w najbliższych dniach zmiany na kierowniczych stanowiskach.

Przedewszystkiem **p. Antoni Purtal,** wybitny działacz robotniczy, b. ławnik magistratu, a obecnie urzędnik biura wojskowego zarządu miejskiego, otrzymuje awans na naczelnika i **obejmie wydział gospodarczy magistratu.** Dotychczasowy naczelnik wydziału gospodarczego, **p. Stępowski,** obejmuje kierownictwo **archiwum miejskiego,** dotychczasowy zaś kierownik archiwum, **poseł Ludwik Waszkiewicz** opuszcza to stanowisko na okres piastowania mandatu poselskiego, zamierzając poświęcić się wyłącznie pracy w sejmie oraz w organizacjach zawodowych „Praca".

★

Zarząd miejski opracował **nowy statut organizacyjny,** w myśl którego oddział podatkowy wyodrębniony zostanie z wydziału finansowego i podniesiony do **rangi wydziału.** Następnie wydział przedsiębiorstw miejskich przekształcony zostanie na biuro kontroli przedsiębiorstw miejskich i koncesjonowanych. Statut organizacyjny przedłożony zostanie do zatwierdzenia tymczasowej radzie miejskiej.

★

Tymczasowa rada miejska odbywać będzie posiedzenia w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak, aniżeli **raz w miesiącu.** Sprawa skompletowania rady, która składa się, wobec rezygnacji b. radnego Pogonowskiego, z 23 radnych nie będzie rozstrzygnięta w najbliższym czasie. Możliwe, że wogóle ta sprawa nie zostanie załatwiona i nikt na opróżnione miejsce nie bedzie powołany, a to z tego względu, iż skład tymczasowej rady nie jest ustawowo określony i może ona liczyć zarówno 23 jak i 24 członków.

Nagroda literacka m. Łodzi
wręczona będzie laureatowi w dniu Święta Niepodległości

Jak się dowiadujemy, na poniedziałek, dnia 4 listopada zwołane zostało do Łodzi **posiedzenie komitetu nagrody literackiej m. Łodzi.** Zazwyczaj posiedzenie to odbywało się w połowie kwietnia, a nagroda wręczana była laureatowi w dniu 3 maja. Ponieważ w roku bieżącym nie odbyło się we właściwym czasie posiedzenie komitetu nagrody, suma zaś na ten cel jest przewidziana w budżecie, zarząd miejski postanowił, **aby nagroda wręczona została na uroczystem posiedzeniu tymczasowej rady miejskiej w dniu święta Niepodległości 11 listopada.**

Statut nagrody m. Łodzi przewiduje, jak wiadomo, wyróżnienie kolejne **uczonego, literata i artysty malarza lub rzeźbiarza.** W roku bieżącym nagroda przyznana będzie **przedstawicielowi literatury.**

Do komitetu zaproszeni zostali **przedstawiciele uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie, uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, polskiej Akademii Umiejętności, Pen-Clubu, związku zawodowego literatów i Polskiej Wolnej Wszechnicy.**

Z ramienia miasta udział w jury bierze prez. płk. Głazek i naczelnik wydziału oświaty p. Waltratus, zaś z ramienia tymczasowej rady miejskiej dr. Mogilnicki.

Na froncie robotniczym
Likwidacja zatargu u Biedermana. — Przerwa w robotach sezonowych

Wczoraj zlikwidowany został wreszcie długotrwały strejk w zakładach przemysłowych Biedermanna. W wyniku konferencji, która odbyła się w inspekcji pracy, dyrekcja fabryki zgodziła się na częściowe uwzględnienie postulatów robotniczych. Przyjęci też zostaną zredukowani robotnicy.

W związku z tem w poniedziałek nastąpią przygotowania techniczne do uruchomienia tkalni, we wtorek zaś ruszą wszystkie oddziały.

**

Spowodu deszczów nastąpiła półtoradniowa przerwa w robotach brukarskich w Łodzi. Wczoraj rano robotnicy powrócili do pracy, jednakże postanowili dziś wysłać delegację do prez. Głazka z prośbą o umożliwienie odrobienia straconych dniówek.

**

Referat karny inspekcji pracy rozpoznawał wczoraj sprawę właściciela tkalni przy Al. Kościuszki 10. M. Jachimowicza, który osakrżony został o niehonorowanie umowy zbiorowej i samowolne obniżanie stawek robotnikom.

W wyniku rozprawy p. Jachimowicz skazany został na 1 miesiac bezwzględnego aresztu i 2000 zł. grzywny.

**

Wczoraj delegacja robotników sezonowych Z. Z. Z. interwenjowała u prezydenta m. Zgierza Świerszcza w sprawie przedłużenia robót sezonowych w Zgierzu na miesiąc listopad. Termin wypowiedzenia pracy wszystkim robotnikom upływa w dniu 31 b. m.

Prez. Świerszcz wyjaśnił, że spodziewa się w najbliższych dniach odpowiedzi od Funduszu Pracy, czy otrzyma dodatkowe kredyty. O ile odpowiedź będzie pozytywna, robotnicy sezonowi zatrudnieni będą jeszcze przez miesiąc.

Murarz spadł
z rusztowania na IV piętr[ze]

Na posesji przy ul. Limanowskiego Nr. 14 zdarzył się wczoraj b. cieżki wypadek przy pracy, który tylko dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności [nie] zakończył się śmiercią murarza.

Na wysokości czwartego piętra pracował wczoraj od rana na rusztowaniu przy remoncie domu przy ul. Limanowskiego 14 murarz 28-letni Bernard Zieliński. Z nieustalonych dotąd przyczyn Zieliński stracił nagle równowagę i runął w dół.

Lekarz pogotowia stwierdził stan cieżki. Prócz licznych obrażeń wnętrznych, doznał poszkodowany złamania prawej nogi.

Zieliński walczy w szpitalu ubezpieczalni ze śmiercią.

Wieści z Abisynji

PIEŚNI WOJENNE ABISYŃCZYKÓW.

Abisynja jest ziemią bojowych pieśni. Jest bardzo wiele, tem więcej, że każde plemię swoje własne pieśni. A plemion tych jest ad 50. Śpiew rozlega się więc w 50 djalektach, różniących się między sobą znacznie. Pieśni mają charakter wychowawczy i propagandowy. Najsilniej podkreślił ten moment Ras Nassibu, który polecił twórcom pieśni bojowych wypodkreślanie w treści, za co i dlaczego bić się ma czarny wojownik. Śpiew abisyński drażniący, towarzyszą mu bowiem monotonne uderzenia bębnów oraz nagłe, krótkie wykrzykniki.

„KATEDRA" W ADUI.

Główny kościół w Adui — nazywany „katedrą" — został zbudowany przed 20 laty przez [...]kiego budowniczego. Jest to właściwie mały kościołek, zbudowany w stylu abisyńskim i położony na niewielkiem wzgórzu. Dach jak przeważnie na budynkach w Abisynji, [...]y. Do tej pory kościołek ten nie posiada [dzwo]nów. W roku 1914 zostały one zamówione [w Ni]emczech. Wskutek wybuchu wojny nie mogły być dostarczone, później zapomniano o tem.

W EUROPIE TAK, W AFRYCE NIE.

[Usta]wa francuska nie zezwala na wielożeństwo w swoich kolonjach, podobnie jak w Europie. Nie mniej ojcowie w Afryce są nagradzani, [któr]zy od kilku żon, mają czasami kilkadziesiąt dzieci. W Algierze istnieją rodziny, liczące po 30—40 dzieci, zasiłek wypłacany w formie premji dla rodzin, obarczonych licznemi [dzieć]mi, wynosi po kilka tysięcy franków i często stanowi kapitał, z którego wyłącznie rodzina utrzymuje.

Śmierć od zęba

[Op]eracja prof. Meissnera nie pomogła

Z Warszawy donoszą:

W szpitalu św. Ducha zmarł kupiec [...] Rotsztajn z Brańska (woj. białostockie). Śmierć nastąpiła

wskutek choroby zęba.

Rotsztajn udał się po poradę do dentysty w Brańsku, który dokonał mu [zabie]gu w tak nieodpowiedni sposób, że kupiec zmuszony był wyjechać do Białegostoku, gdzie przebywał przez [kilka] dni w szpitalu pod opieką lekarzy chirurgów.

Ząb nie uległ jednak wyleczeniu, a choroba jamy ustnej rozszerzyła się, grożąc niebezpieczeństwem dla życia.

Lekarze białostoccy orzekli, że Rotsztajn musi wyjechać do Warszawy i oddać się pod opiekę specjalistów stomatologów.

W stanie bardzo groźnym przywieziono go do Warszawy. Znalazł miejsce w szpitalu św. Ducha, gdzie lekarz szpitalowy zajął się bardzo energicznie chorym. Zawezwano na konsultację prof. Meissnera. Choremu dokonano operacji.

Mimo dokonanych zabiegów, zmarł.

Entuzjazm we Włoszech minął

Wszyscy mówią o wojnie, ale nikt nie chce się bić. — Stawiają na króla— przeciw Mussoliniemu. — Dezercja do Austrji i Szwajcarji

Niżej przytaczamy ciekawe wynurzenia jednego z dziennikarzy zagranicznych, który na łamach „Weltbühne" opisuje swe wrażenia z podróży po północnej części Włoch:

Już na granicy widać wyraźnie, że o entuzjastycznym nastroju nie może być mowy. Pierwsi Włosi, którzy wsiadają do pociągu, są **niezwykle spokojni, nie zamieniają między soba ani słowa i zakrywają niezwłocznie twarze płachtami gazet.** Zwraca uwagę olbrzymi ruch pociągów towarowych, wszystkie rozgałęzienia torów są zatarasowane. Siedemdziesiąt procent wagonów pochodzi z niemieckiego taboru. **Wszystkie wagony towarowe naładowane są węglem i wielkiemi czarnemi bryłami, przeznaczonemi dla okrętów.** Część niemieckich wagonów zawiera również antracyt. Frontony domów po wsiach i miastach zalepione są plakatami. Dolne części są przeważnie pozrywane, dlatego też rozwiesza się je teraz tak wysoko, że człowiek musi sobie porządnie nadwyrężyć kark, jeśli chce je przeczytać. Teksty?...

— **„Niech żyje Mussolini!"**

Ale niemniej często:

— **„Niech żyje król!"**

Pozatem:

— **„Niech żyje rewolucja faszystowska!"**

— **„Śmierć Negusowi!"**

— **„W Afryce jest dość miejsca dla wszystkich!"**

— **„Niech żyją imperjalistyczne Włochy!"**

Jeden z anty-angielskich plakatów posiada następujący napis:

— **„Ręce w kieszeniach!... Dla Anglików wystarczą nogi!"**

A w południowym Tyrolu wisi wielki, kolorowy plakat z napisem:

— **„Wycieczki towarzyskie 1936: — pięć dni w Addis Abebie z możliwością zwiedzenia pałacu ex-cesarza Abisynji".**

Dzień Adunaty, czyli powszechnej mobilizacji minął w północnych Włoszech w nastroju niezbyt podniosłym. Ludzie, zebrani na placu, wyglądali dość ponuro. Oprócz kilku młodzieńców, wszyscy zachowywali się spokojnie i poważnie. Gdy zagrała orkiestra, zaczął padać deszcz i wszyscy pouciekali do domów. Po deszczu nastąpiła transmisja radjowa z Rzymu. Mowa Mussoliniego, potem hymn faszystowski. **W tym momencie słychać było głośne żądania, aby odegrano również hymn królewski. Życzeniom tym stało się zadość.**

Wszędzie kursują złośliwe ploteczki. Dziesięć dni czekały Włochy na Adunatę, Mussolini odkładał ciągle termin ogłoszenia powszechnej mobilizacji. Opowiadano, że Włosi obawiają się reakcji ze strony Anglji.

O zięciu Mussoliniego, hr. Ciano, opowiadają, że pewnego razu podczas śniadania dowiedział się z gazety, że **poprzedniego dnia zgłosił się jako ochotnik na wyjazd do Abisynji.** A dyrektor jednego z największych włoskich towarzystw ubezpieczeniowych, zresztą członek partji faszystowskiej i osobisty przyjaciel Mussoliniego, otrzymał pewnego dnia telegram następującej treści:

— **Serdeczne dzięki za ofiarowanie 20.000.000 lirów, Mussolini.**

Trudno, trzeba było zapłacić...

Są to oczywiście mniej lub więcej złośliwe pogłoski. Do tej samej kategorji należą chyba również wiadomości z Abisynji. Powiadają, że daje się tam we znaki brak wody do tego stopnia, że **żołnierze płacą za szklankę pół lira.** Pozatem co trzeci żołnierz włoski choruje podobno na febrę. Wszelkie fantazje znajdują tu bardzo podatny grunt, albowiem krewni żołnierzy, którzy wyruszyli stąd do Abisynji, **nie otrzymują z frontu żadnych wiadomości** od dłuższego czasu. Nie ogłasza się tu wcale listy strat.

Faktem jest, że dezercje zdarzają się coraz częściej. Wielu południowych Tyrolczyków **uciekło w pełnym rynsztunku do Austrji.** Ponieważ Austrjacy odsyłają dezerterów spowrotem do Włoch, przeto żołnierze próbują obecnie przedostać się do Szwajcarji. Południowi Tyrolczycy są specjalnie wrogo usposobieni względem wojny, albowiem oni poszli na pierwszy ogień jako mieszkańcy gór, którzy najlepiej mogą zorjentować się w górskich terenach Abisynji.

W większych miastach odczuwa się głód wiadomości. Na Placu Katedralnym w Medjolanie ludzie wieczorem rzucają się na kioski z gazetami, wyłapując przeważnie pisma szwajcarskie i „Paris Soir". Każdy spodziewa się, że **tam znajdzie prawdę o wojnie, a przedewszystkiem interesującą wszystkich listę strat.** Rozmawiałem z przedstawicielami wszystkich klas społecznych i zawodów. Pominąwszy kilku młodych faszystów oraz studentów,

nikt nie jest zachwycony wojną.

Większość wygłasza następujące opinje:

— **Z Abisynją może dalibyśmy sobie rady. Anglicy trochę zapóźno określili swe stanowisko. Z Anglikami nic nie da się zrobić, jakkolwiek mamy promienie Marconiego przeciwko samolotom i tysiące małych kontrtorpedowców. Mussolini musi zastanowić się poważnie jak tu wyjść z honorem...**

Niektórzy sądzą, że **gdy Mussolini odejdzie, Włochy staną się „czerwone".** Inni stawiają na króla i następcę tronu. Obydwaj niewątpliwie zyskali ostatnio wiele na popularności. Inni znowu nie mogą sobie poprostu uświadomić, że możliwy jest koniec epoki Mussoliniego. **Cóż może być po Mussolinim?... Chaos!..**

O sankcjach nikt nie wie nic dokładnego, jakkolwiek pierwsze skutki represyj dają się już we znaki. Naprzykład **wzrosła znacznie cena benzyny.** Angielskich towarów nie widać zupełnie na rynku. Kto ma trochę gotówki, **robi zapasy, zwłaszcza węgla.** Przymusowa pożyczka podziałała deprymująco. Jak wiadomo, musiał ją podpisać każdy obywatel włoski, posiadający kontrakt mieszkaniowy. Kontrakty mieszkaniowe zaś posiadają we Włoszech **przedstawiciele warstw średnich i mieszczaństwa.** Każdy z nich musiał zakupić papiery państwowe na sumę, wynoszącą dwa razy tyle, ile wynosi jego miesięczne komorne. Jeżeli ktoś płaci 250 lirów miesięcznie komornego (100 lirów = 43 zł.) **musiał dać conajmniej 500 lirów.** Ale okazało się, że na rynku zabrakło papierów 500-lirowych, wobec czego każdy musiał dać zamiast 500 — tysiąc lirów..

A ruch cudzoziemców?... Anglików nie widać już od miesiąca. Właściciel hotelu w północnych Włoszech **kinie otwarcie, choć nosi czarną koszulę....** Nic dziwnego — 80% ogółu jego gości stanowili Anglicy, a w ciągu kilku ostatnich dni **46 Anglików wycofało swe zgłoszenia....**

Naogół nastrój jest wyczekujący. Nikt nie wie, co będzie....

Wystawa abisyńska w Leningradzie

wywołała olbrzymie zainteresowanie wśród publiczności

W Lenigradzie otwarto wystawę, poświęconą Abisynji, a urządzoną przez Instytut Antopologji i Entnografji przy Akademji Nauk Z. S. R. R.

Interesująca ta wystawa mieści się w trzech wielkich salach muzeum antropologicznego i etnograficznego. Inicjatorowie wystawy zgromadzili tu eksponaty o życiu gospodarcezm Abisynji, o jej życiu społecznem i towarzyskiem, sztuce i rzemiosłach. Wśród wystawianych przedmiotów widzimy **drewniane narzędzia rolnicze,** które zdziwiły swego czasu członka rosyjskiej Akademji, Wawiłowa, podczas jego wyprawy do Abisynji, **naczynia domowe, sporządzone z jaj strusia.** Podziw budzą wyroby garncarskie, wykonane nadzwyczaj artystycznie. Poznać, że rzemieślnik abisyński miał duże poczucie kultury artystycznej. Zwiedzający wystawę zobaczyć może **całe urządzenie wewnętrzne zamożnego domu abisyńskiego, prymitywne urządzenia tkackie, abisyńskie instrumenty muzyczne i t. p.**

Nadzwyczaj ciekawy jest oddział, poświęcony **sztuce abisyńskiej.** Tu wystawione są **obrazy artystów, jak Kass, Methodij, dalej obrazy nieznanych mistrzów, którzy wyszli z prostego ludu abisyńskiego.** Z niebywałym talentem potrafili oni malować żyrafy, słonie, hipopotamy i t. d. Na wystawie zobaczyć można dalej kolekcję obrazów rosyjskiego malarza Senigowa, który pod koniec XIX wieku wyjechał do Abisynji i tam **pozostał przez całe swe życie.**

Wystawę uzupełniają akwarelowe rysunki, obrazujące sceny myśliwskie i **krajobrazy Erytrei i Danakil,** puszcze, skały i wąwozy, w których obecnie szaleją zacięte walki. Inicjatorzy wystawy poświęcili też dużo uwagi przedmiotom kultu religijnego, mapom, zdjęciom fotograficznym i t. d.

Wystawa licznie zwiedzana jest przez publiczność sowiecką, bowiem sprawa abisyńska jest obecnie przedmiotem ogromnego zainteresowania rosyjskiej opinji publicznej.

Rozbiórka domu przy ulicy Solnej

już rozpoczęta na koszt miasta

Jak już donosiliśmy, inspekcja budowlana zakwalifikowałą do zupełnej rozbiórki dom przy ul. Solnej 11, który grozi zawaleniem. Wszyscy lokatorzy tego domu dawno już zostali usunięci, cały dom otoczony jest kozłami drewnianemi, a nadto przed domem **czuwa posterunek policyjny,** który niedopuszcza do ruchu ciężarowego kołowego oraz baczy, by przechodnie trzymali się od domu we właściwej odległości.

Rozbiórka domu uległa jednak odroczeniu, ponieważ właściciele domu odwołali się do urzędu wojewódzkiego, a zarazem oświadczyli, że **sami rozbiórki nie przeprowadzą.**

W związku z tem wczoraj rano odbyła się z polecenia urzędu wojewódzkiego ponowna ekspertyza domu, z udziałem eksperta budowlanego z Warszawy. I ostatecznie zaopinjowano, że **dom musi być rozebrany,** ponieważ w razie silniejszego ruchu ulicznego grozi całkowitem zawaleniem. Wobec powyższego zarząd miejski wydał polecenie przystąpienia do robót firmie prywatnej. Rozbiórka przeprowadzona będzie na koszt miasta z tem, że koszty te w drodze egzekucyjnej ściągnięte będą później od właścicieli. Rozbiórke domu rozpoczęto już wczoraj.

Japonja czeka na okazj[...]

by opanować całą Azję.—Tokjo liczy na troski Ang[...] obojętność Ameryki i słabość Holandji

W Europie stawia się pytanie, **jak się zachowa Japonja** w obliczu obecnego konfliktu włosko - abisyńskiego. Najbardziej czułą jest oczywiście Anglja, dla której nie może być obojętnem stanowisko Japonji. Historja uczy nas, **że cudze nieszczęścia są dla innych szczęściem.** Historja nowoczesnej Japonji jest jaskrawym przykładem **wykorzystywania różnych nadających się okazyj.** Stąd, nie bez słuszności, przypuszcza się, że Japonja postara się wykorzystać szanse, jakie jej nasuwa obecny konflikt we wschodniej Afryce. Chodzi więc tylko o to, **w jakim kierunku idą usiłowania japońskie?**

Stosunki japońsko - rosyjskie są już od dłuższego czasu napięte. W wypadku przerzucenia się konfliktu afrykańskiego do Europy, można sadzić, że Japonja **postara się załatwić swoje sprawy na Dalekim Wschodzie.** W ostatnim czasie nagromadziło sie około 100 protestów w sprawie zajść granicznych. Sprawa rybołóstwa na rosyjskich wodach jest nadal niezałatwiona. Propozycję japońską w sprawie **kupna Sachalinu Rosja bagatelizuje,** podobnie zresztą jak żądania japońskie otwarcia granic, dla wykorzystania surowców, autonomicznej republiki Zewnętrznej Mongolji.

Japonja uskarża się dalej **na propagandę komunistyczną** na terytorjum chińskiem, przyczem ton prasy japońskiej jest coraz ostrzejszy. Można to sobie wytłumaczyć tem, że **Sowiety są obecnie zajęte w Europie,** a więc łatwiej będzie je zaatakować. Zwycięska wojna z Rosją oznacza wprawdzie wzmocnienie tyłów Japonji, nie daje jednak jej utęsknionych i potrzebnych surowców. W wypadku jednak zlokalizowania konfliktu abisyńskiego, wzgl. przy rozszerzaniu się jego tylko do terenu Morza Śródziemnego, **groźba wojny japońsko - rosyjskiej jest znacznie mniejsza.**

Również sprawa wykorzystania sytuacji dla zdobycia Chin nie wchodzi w rachubę. Rząd japoński mógł stwierdzić, że w rzeczy samej jest **panem w Chinach,** że może dyktować rządom chińskim warunki, które sa skrzętnie wykonywane, że potrafi swoje „prawa“ do Chin narzucić zainteresowanym mocarstwom zachodnim. Wyprawa chińska pociągnęłaby za sobą tylko b. duże koszta i przyniosłaby w rezultacie obszerne terytorja, ale znowu **ubogie w potrzebne surowce.**

Dziś mówi się w Japonji o źródłach surowcowych, których podział przeprowadzony został na jej niekorzyść. **Japonja musi zdobyć surowce.** To hasło jest dziś powszechne. Po rozczarowaniach z kosztownemi objektami, jak Korea, Mandżuko, Chiny Północne, reakcja jest b. silna. **Japonja domaga się surowców i terenów kolonizacyjnych.** Wzrok swój kieruje ku południu. Flota japońska, która przez tyle lat pozostawała w cieniu zwycięstw armji lądowej, stara się teraz być wyrazicielką tęsknot kraju. Czarodziejskie słowo brzmi: **Jeziora Południowe.** Ma to oznaczać wyspy i półwyspy położone na południe i na zachód od Formozy.

Byłoby jednak przesada sadzić, że Filipiny, Indochiny, Siam, Wyspy Malajskie czy też Indje Holende[...] względnie Nowa Gwinea i Au[...] winny się spodziewać już jutro [...] floty japońskiej. Mimo to nie [...] jednakże zaprzeczyć, że **właśnie Japonja widzi swoje wielkie** [...] W jaki sposób mają one być wyk[...] stane, a więc czy w formie w[...] koncesyj, praw kolonizacyjnych, [...] wości eksportowych, czy też m[...] — trudno obecnie cokolwiek [...] dzieć. Japonja jednakże **cała wielkomocarstwowość łączy c[...] wyraźnie z problemem Południa,** bowiem właśnie wyżej wspomnia[...] reny posiadają te surowce, które [...] ponji niezbędne i dopiero wówczas [...] je uzyska, będzie mogła rozp[...] wielką grę z Rosją i Chinami.

Japonja opiera swoje nadziej[...] opanowaniu tych terenów, **na sł[...] Anglji, desinteressement Ameryk[...] bości Holandji, wielkiej odległośc[...] dnych konkurentów: Włoch i N[...]**

Siłą Japonji jest **brak jedności** [...] **ropie.** W tej chwili przygląda [...] rozwijającemu się konfliktowi w[...] nio - afrykańskiemu, który moż[...] wodować również konflikt ogóln[...] pejski. Niema zamiaru w tocz[...] wojnie zabrać głosu, ale czai się [...] ka pierwszej nadarzającej sie oka[...] zrealizować swoje marzenia. sw[...] ny. **Z wojny światowej jedynie [...] nia wyszła stuprocentowym zw[...] cą.** Obecnie ma nadzieję, że now[...] na europejska odda jej **absolutn[...] dzę nad Azją.**

Hugenberg obłąkany

B. przywódca nacjonalistów niemieckich, Hugenberg, którego Hitler tolerował jeszcze na początku swych rządów a później spławił, postradał zmysły.

Znajduje się on w sanatorjum.

Hugenberg, gorący monarchista i zwolennik Hohenzollernów — dostał ataku, gdy dowiedział się, że sztandarem Rzeszy ma być hitlerowska swastyka.

Skrzynka do listów

Do Redakcji „II. Republiki“
w miejscu.

W związku z notatką p. t. „Czy tak i dlaczego“, zamieszczona w Nr. 288 „II. Republiki“ z dnia 19 października 1935 roku Zarząd Miejski w Łodzi prosi o umieszczenie następującego wyjaśnienia:

„Chodników wykonywanych niedbale z połamanych płyt w miejscach gdzie się układa obecnie nowe niema, natomiast płyty stare zużytkowywane są na takich ulicach położonych na peryferjach miasta, gdzie wogóle nie było żadnych chodników i gdzie nawet wyszczerbione płyty są mile widziane przez przechodnia. Na ul. Legjonów bruk jest doprowadzony do porządku, natomiast na uporządkowanie Placu Hallera potrzebne są znaczniejsze sumy pieniężne, których obecnie budżet miasta nie przewiduje“.

Za Tymczasowego Prez. Miasta
Mieczysław Kalinowski
Dyrektor Zarządu Miejskiego.

Zdarzenia i ludzie

Stara Etjopja znika

Gwałtowna europeizacja przybiera groteskowe formy

Etjopja nie jest krajem dla ludzi o słabych nerwach. Jest to państwo, w którym mniejszość rządzi niezliczoną ilością różnych afrykańskich narodów, podbitych dopiero w ostatnich trzydziestu latach. Menelik umiał utrzymać tę niespokojną mieszaninę, ponieważ nie naruszał jej zwyczajów i obyczajów i pozwalał poddanym żyć i umierać jak chcieli. A jeżeli dzisiaj przeprowadza się w Abisynji reformy, to po większej części są one tylko zewnętrzne.

Kiedy Haile Selassie w roku 1916 został regentem Etjopji, wydał on np. zakaz chłostania przestępców na publicznych placach. Równocześnie jednak kazał wybudować dom, gdzie czterech ludzi przywiązywało skazanych długiemi linami do ziemi, poczem batami z włosia końskiego wyrywano im szerokie pasy skóry z pleców...

Haile Selassie nie zdołał zmienić prawa etjopskiego, które zbudowane jest na zasadzie „oko za oko ząb za ząb“. Dlatego też kazał wybudować piękny dom w Addis Abebie, w którym potomkowie człowieka zamordowanego w nowoczesny sposób mszczą się na mordercach. Ponieważ nie wolno było zmieniać reguły, że morderca musi umrzeć tą samą śmiercią, co zamordowany, urządzono tam coś w rodzaju strzelnicy. Strzelby i rewolwery są tak umieszczone, że kule musiały trafiać w oznaczone części ciała mordercy.

Kto umyślnie lub nieumyślnie zabija bliźniego z broni palnej, zostaje wprowadzony do tej strasznej sali. Przywiązuje go się do tarczy i krewni zabitego strzelają do niego z przymocowanych nieruchomo strzelb. Vendetta jest zmodernizowana, lecz stare tradycje nie zostały naruszone...

Zewnętrznie niewiele się zmieniło od czasów Menelika. W Addis Abebie z powodu wielkiej przestrzeni jest coprawda kilkaset samochodów — czasami widzi się nawet wspaniałe francuskie, amerykańskie, angielskie lub niemieckie maszyny luksusowe, które tracą na efekcie jedynie dlatego, że właściciel czasami maluje wzdłuż swojego wozu kolory narodowe zielony — żółty — czerwony, — jest jednak tylko jedna szosa z Addis Abeby do głębi kraju. Szosa ta ma 72 km. długości i prowadzi do Addis Alam.

Zewnętrznie Etjopja pozostała prawie taka sama, jaką zostawił ją Menelik II-gi. Duch jednak zmienił się całkowicie. Stara Etjopja umarła wraz z Menelikiem, mimo, że często nie chce się tego widzieć. Amaryci myślą dzisiaj zupełnie inaczej, niż 20 lat temu. Fasada została, lecz niema rusztowania, niema wiary w nieomylność starych praw i zwyczajów. I to właśnie było decydującym czynem Menelika: zmienił duch swego kraju, a zrobił to w taki sposób, że naród tego nawet nie zauważył. Obalił to, co istniało przez tysiące lat, a żaden z jego doradców się nie zorjentował w tem, co się stało. Jego przodkowie zmieniali szczegóły i rzeczy powierzchowne, tak jak robią to i jego następcy. Menelik zaś zmienił duszę i istotę swego państwa, wyrywając je ze swego odosobnienia za pomocą kolei żelaznej i ścisłego kontaktu z Europą.

Zwycięstwem pod Aduą zapewnił Menelik swemu państwu niezależność. Czy stracił ją znowu, podpisując koncesję kolejową? Czy pod Aduą zachował Etjopję od panowania obcych po to tylko, by przez obalenie geograficznych i kulturalnych granic zaprowadzić tajemne panowanie obcych w formach gospodarczych?

Wtedy, kiedy Włosi zostali wyrzuceni z kraju, mieszkańcy Etjopji dumni byli ze swej odrębności, ze swych dziwnych obyczajów, nie wstydzili się krzywych ścieżek górskich, które tworzyły główne ulice ich stolicy, ani tego, co my nazywamy niewolnictwem. Za czasów Menelika, tak samo jak dzisiaj, gotowano na stęchłem maśle, zamiast słodzić herbatę — solono ją; na wielkich ucztach tak samo podawano surowe mięso... Lecz nikomu na myśl nie przyszło wstydzić się tego i ukrywać przed obcymi. Etjopja była właśnie inna niż Europa, ale nie była gorsza ani lepsza. Zwyczaje białych uważano za dziwne, lecz szanowano je tak samo, jak swoje własne.

Dzisiaj każdy w Addis Abeb[...] swego muła zamienić na samo[...] swój „tukkul“ na nowocześniejsz[...] Dzisiaj rząd Abisynji uważa każd[...] wroga państwa, kto pisze, że w[...] etjopskie chodzi boso, że trędowa[...] cerują po ulicach, że sądownictw[...] takie same, jak za czasów króla [...] mona i że Abisyńczycy mają [...] twarze.

Ponieważ nie można przeks[...] tak olbrzymiego państwa za życia [...] generacji (Menelik umarł dopiero w [...] roku) rząd stara się zasłonić p[...] cieniusieńką warstwą europejskiej [...] tury“. Tu wprowadza kilka no[...] mundurów, tam kilka karabinów [...] nowych i samochodów. Chce, by [...] pomocy trzech posłów w Paryżu, [...] dynie i Rzymie i dziesięciu samo[...] udawać państwo, które niczem nie [...] się od innych członków Ligi Nar[...]

Czasami złudzenie to udaje się. [...] Haile Selassie nauczył się wzbu[...] wpływowych cudzoziemców myln[...] żenie o swoim kraju. Na początku [...] panowania nie zawsze mu się to u[...] ło. Kiedy na uroczystości koron[...] oczekiwano niemieckich delegacji [...] sarz chciał koniecznie, by gwardja [...] zała się w mundurach khaki i he[...] tropikalnych. Abisyńczycy zaś, nie [...] zwyczajeni do takiego ubioru, nie [...] w żaden sposób zdążyć na ozna[...] czas, kiedy mieli stać na dworcu [...] kiwać pociągu. Wstrzymano wi[...] ciąg w Akaki, dopóki nie przygot[...] wszystkiego na przyjęcie delegac[...]

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Ostatnie dwa występy Juljusza Osterwy.

Mimo rekordowego powodzenia, jakie zdobył Juljusz Osterwa w świetnej komedji St. Żeromskiego „Uciekła mi przepióreczka", znakomity artysta, związany z repertuarem scen warszawskich — wystąpi w Teatrze Miejskim jeszcze tylko dziś, w sobotę o godz. 5-ej popoł. oraz w niedzielę o godz. 4-ej po południu. Ceny zniżone.

Dziś w sobotę i w niedzielę punktualnie o godz. 8.30 wiecz. najnowsza rewelacja Teatru Miejskiego przyjęta gorąco podczas wczorajszej premiery potężna sztuka Hofmannstahla „Każdy człowiek" z udziałem całego zespołu i kilkudziesięciu statystów.

ŁÓDZKIE TEATRY POPULARNE (Ogrodowa 18).

W sobotę, dnia 26 bm. o godz. 8.15 wiecz. premiera komedji konkursowej w 4 aktach J. Blizińskiego „Pan Damazy".

W poniedziałek, dnia 28 po raz drugi — „Pan Damazy".

Sala Geyera — Piotrkowska 295.

W sobotę, dnia 26 bm. o godz. 8.15 wiecz. na rzecz Ligi Morskiej i Kolonjalnej operetka w 4 aktach R. Benatzky'ego „Rozkoszna dziewczyna".

TEATR „ROZMAITOŚCI".

Dziś, w sobotę o godz. 9.15 wiecz. powtórzenie premiery p. t. „Nielegalna żona" z Diną Halpern. Godz. 4.15 popoł. „Spadkobierca z Pinczowa". z Sem Broneckim w silach głównych. — Ceny zniżone.

DZISIEJSZY WYSTĘP DORY KALINÓWNY W FILHARMONJI.

W dniu dzisiejszym o godz. 8.30 wiecz. w sali Filharmonji odbędzie się występ mistrzyni słowa aktorskiej Dory Kalinówny. Dla Łodzi artystka przygotowała specjalnie nowy program złożony przeważnie z utworów Hemara i Tuwima. Akompanjować będzie jej pianista, Artur ..., który w programie wykona również szereg utworów solo.

JUTRZEJSZY WYSTĘP WIEDEŃSKIEJ TANCERKI I ŚPIEWACZKI.

W dniu jutrzejszym, to jest w niedzielę, dnia 27 października o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się w sali Filharmonji występ wiedeńskiej tancerki i śpiewaczki charakterystycznej Valaski Gert. — Bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

KONCERT MARCELEGO NEUMILLERA.

W sobotę, dn. 26 b. m. o godz. 17-ej odbędzie się w sali reprezentacyjnej Gimn. im. E. Orzeszkowej koncert Marcelego Neumillera przy akompanjamencie prof. T. Rydera. Całkowity dochód przeznaczony na rzecz Samopomocy. Bilety w cenie 1 zł. 25 gr. dla dorosłych i 75 gr. dla młodzieży do nabycia przy kasie.

KONCERT TOW. HAZOMIR W FILHARMONJI

Tow. muzyczne „Hazomir" otwiera sezon koncertem w poniedziałek, dnia 28 bm. Program obejmuje kantatę I. Zaksa p. t. „Pustynia" pod dyrekcją kompozytora z udz. solistów w osobach nadkantora M. Kusewickiego, art. opery warszawskiej, H. Pfeffera z Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej.

Koncert ten niewątpliwie zainteresuje całą muzykalną Łódź, a w pierwszym rzędzie zwolenników śpiewu zbiorowego. Bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

Nasz reporter zanotował:

W domu przy ul. Tokarzewskiego 18, podczas kłótni z teściem, w przystępie zdenerwowania 28-letnia Janina Dylewska schwyciła nóż kuchenny i zadała sobie cios w klatkę piersiową. Lekarz pogotowia uznał stan groźny i skierował chorą do szpitala św. Józefa.

***

W mieszkaniu przy ul. Rybnej 12 zażyła jodynę 36-letnia Janina Zakrzewska. Powodem rozpaczliwego kroku były niesnaski rodzinne. Chora została umieszczona w szpitalu.

***

Przy ul. Kaliskiej 54 usiłował pozbawić się życia sublimatem 38-letni Jan Łopaczewski. — Desperata, który zdobył się na rozpaczliwy krok z biedy, skierował lekarz pogotowia do szpitala w Kochanówce.

***

Na ulicy Zgierskiej usiłował jakiś opryszek wyrwać sakiewkę z ręki Załdy Kaufmanowej, przybyłej ze Zgierza. Na krzyk napadniętej rzucili się na pomoc przechodnie, którzy ujęli rabusia. Jest nim 25-letni Józef Kubisz, bez stałego miejsca zamieszkania, znany złodziej. Kubisz został osadzony w areszcie.

***

Wilhelm Grandus, zam. przy ul. Kilińskiego zgłosił do władz, że jego siedemnastoletnia córka Halina — wyszła dnia 20 bm. z domu po ... i dotychczas nie wróciła. Policja wdrożyła energiczne poszukiwania za zaginioną.

***

Stefan Kaczorowski, szofer, wyjeżdżając wczoraj ze stacji benzynowej przy ul. Kilińskiego 135, wóz tak niefortunnie, że przygniótł do muru robotnika Tomasza Stachowskiego, który doznał ciężkich obrażeń żeber i rąk. Policja wszczęła dochodzenie, celem ustalenia, kto ponosi winę za ten wypadek: szofer, czy sam poszkodowany.

***

Do lokalu towarzystwa czechosłowackiego przy ul. Gdańskiej 170 włamali się nocy wczorajszej nieujęci dotąd sprawcy, którzy wynieśli odbiornik radjowy, patefon i skrzypce, łącznej wartości 500 zł.

Uproszczenie systemu meldunkowego

Tylko jedna kartka zamiast dwuch i bez zbędnych rubryk

Wielokrotnie zwracaliśmy uwagę na utrudnienia meldunkowe, stosowane przez biuro ewidencji ludności m. Łodzi. Utrudnienia polegały na tem, że przy każdorazowem zameldowaniu i wymeldowaniu trzeba było **wypełniać po dwa arkusze ewidencyjne, zawierające szereg rubryk.** W rezultacie niewielka tylko liczba osób umiała należycie wypełnić arkusze ewidencyjne.

Warszawa zmieniła ten stan rzeczy i w ubiegłym miesiącu uprościła procedurę meldunkową, **kasując podwójne kartki,** a pozostawiając tylko jedną, zawierającą minimalną ilość rubryk. Wślad za Warszawą poszła też Łódź.

U nas jednak sprawa była o tyle skomplikowana, że biuro ewidencji ludności nie miało jeszcze ukończonej kartoteki ludności. Dlatego też trzeba było opracować własny system, upraszczający dotychczasowe czynności meldunkowe a zarazem umożliwiający dokończenie prac kartotekowych.

Wobec powyższego w dniu wczorajszym odbyła się w zarządzie miejskim pod przewodnictwem wiceprez. Kozłowskiego konferencja, z udziałem naczelnika biura ewidencji ludności Wysockiego, przedstawicieli urzędu wojewódzkiego oraz starostwa grodzkiego. Na konferencji szczegółowo zbadano dotychczasowe arkusze ewidencyjne, służące w charakterze kartek meldunkowych i uchwalono szereg wniosków, dotyczących **skreślenia wszystkich zbędnych rubryk oraz ograniczenia liczby kartek meldunkowych do jednej.**

Obecnie wydział ewidencji ludności opracuje wzór nowej kartv meldunkowej na podstawie wczorajszych uchwał i prawdopodobnie już z dniem 15 listopada udręki meldunkowe w Łodzi należeć będą do przeszłości.

Tragedja bezrobotnej rodziny

Matka opuściła czworo dzieci

Przed dwoma dniami z nędznego mieszkania przy ul. Goplańskiej 10, jednej z bocznic Zgierskiej, została wyeksmitowana wraz z czworgiem dzieci bezrobotna Helena Strzelczyk. Nieszczęśliwa kobieta — porzucona przez męża — przez pewien czas pracowała i płaciła za komorne. Pracę straciła jednak już oddawna i oddawna zalegała z komornem. Sąd orzekł eksmisję, a gospodarz, śpiesząc się, by nie minął październik i nie rozpoczął się okres wstrzymania eksmisyj z mieszkań jednoizbowych—**uzyskał wykonanie wyroku właśnie na dzień onegdajszy.**

Wraz z dziećmi, na deszczu, padającym cały dzień, znalazła się Strzelczykowa ze swemi kilkoma gratami pod parkanem domu przy ul. Goplańskiej.

Matka — zupełnie bezradna — jak mogła, pocieszała dzieci. Gdy jednak chłód i głód począł im coraz bardziej dokuczać, gdy maleństwa nie przestawały płakać — **Strzelczykowa powiedziała, że idzie po chleb i że zaraz wróci.**

Dzieci czekały daremnie. Matka nie wróciła. Najstarsza zameldowała posterunkowemu, że **matka odeszła. Cała** czwórka została ulokowana w domu wychowawczym.

Strzelczykowej szuka policja. Zachodzi obawa, że nieszczęśliwa **kobieta odebrała sobie życie.**

Sprzedawcy wyrobów tytuniowych

proszą o pozostawienie kiosków w śródmieściu

W niedzielę, 20 b. m. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie związku ulicznych sprzedawców wyrobów tytuniowych w Łodzi, w obecności dyrektora sprzedaży państwowego monopolu tytuniowego p. Milewskiego. Przewodniczył prezes Ćwieka.

Na zebraniu omówiono przedewszystkiem sprawę **punktów sprzedaży ulicznej, które mają ulec likwidacji.** Istnieje podobno projekt **usunięcia kiosków z papierosami z śródmieścia.** Wobec powyższego zebrani prosili zarząd związku o poczynienie odpowiednich starań u władz administracyjnych w Łodzi wzgl. w ministerstwie spraw wewnętrznych, **aby kioski tytuniowe pozostały na dotychczasowych miejscach,** ewentualnie przesunięte tylko były z nad krawędzi chodników pod ściany domów i zmniejszone w myśl wydanych zarządzeń.

Następnie omawiano sprawę wymierzania podatków. Wobec braku t. zw. „książeczek poborowych" władze skarbowe nie mają dokładnych danych o obrocie i **nakładają na właścicieli kiosków wyższe podatki.** Wobec tego postanowiono zwrócić się do ministerstwa skarbu i dyrekcji monopolu tytuniowego **o przywrócenie „książeczek poborowych",** co umożliwi władzom sprawiedliwe nakładanie podatków, a równocześnie przyczyni się do wytępienia nielegalnego handlu tytoniem i papierosami w Łodzi.

Po omówieniu szeregu drobniejszych spraw zebranie rozwiązano.

Sądowy epilog morderstwa w Tomaszowie

Zabójca skazany na 4 lata więzienia

Tomaszów, 25 października.

Na wokandzie sądu okręgowego znalazła się sprawa Mieczysława Skowrona, oskarżonego o zabójstwo Rybińskiego.

Rybiński powracał w godzinach przedwieczorowych, podchmielony, do domu i napotkał w drodze Skowrona. Dobył bagnet i zadał nim Skowronowi kilka uderzeń.

Skowron wyjął nóż **i poranił śmiertelnie swego przeciwnika, który w drodze do szpitala zmarł.**

Sąd skazał go **na 4 lata więzienia.**

Kobiety abisyńskie są zalotne

ubierają się barwnie, lubią klejnoty i perfumy

Kobiety abisyńskie, zwłaszcza czystej rasy, mają rysy regularne i w typie **podobne są do rasy semickiej,** z którą kontakt Abisynji od początku ery chrześcijańskiej był bardzo bliski. Koloryt cery mają Abisynki **jaśniejszy od mężczyzn,** są bardzo wytrzymałe na trudy i zmęczenie fizyczne.

Przed ślubem dziewczyny abisyńskie żyją bardzo swobodnie, bez szczególnych skrupułów. Po ślubie jednak **zamykają się całkowicie w ognisku domowem** stają się wiernemi małżonkami. Wychodzą zamąż przeważnie **w 14—15 roku życia,** a że życie małżeńskie nie szczędzi im trudów fizycznych, **już koło trzydziestki wyglądają staro.** Abisynki są bardzo cenione w haremach arabskich. Zwłaszcza dziewczęta ze szczepu Galla do dziś dnia stanowią **największy kontyngent transportów żywego towaru przez porty na morzu Czerwonem.**

Włosy mają Abisynki **czarne, gęste i kędzierzawe.** Wiążą je w cieniutkie warkoczyki, które tworzą ramę dla doskonałego owalu ich twarzy. Włosy obficie **skrapiają tłuszczem, który, zostając** w nich przez długie tygodnie i nawet miesiące, **jełczeje i wydaje odrażający zapach.**

Garderoba Abisynki jest bardzo niebogata i niewyszukana. Składa się z długiej koszuli do kolan, której brzegi znikają w haftowanych „dessous", bardzo obcisłych i zapiętych na nodze srebrnemi guzikami. Poza tem nosi Abisynka suknię ozdobioną haftem i srebrem. Abisynki z wyższych sfer noszą przeważnie **suknie koloru karmazynowego i granatowego,** plebs lubi kolory narodowe — **czerwony, żółty, zielony.**

Największą pasją Abisynek są **klejnoty. W uszach noszą złote kolczyki,** we włosach — **grzebienie i szpilki złocone,** na rękach — **bransoletki, na szyi — amulety, naszyjniki itp.** Stopień szlachectwa i bogactwa kobiety abisyńskiej mierzy się w Abisynji **ilością obrączek i bransoletek na palcach i ramionach,** zawsze obnażonych. Przepadają Abisynki za **perfumami,** zwłaszcza olejkami indyjskiemi, esencją różaną, olejkiem cynamonowym, a ostatnio używają nawet **perfumy paryskie.**

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ
SOBOTA, 26 października 1935 r.

6.30—6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33—6.34: Pobudka do gimnastyki. 6.34—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.50: Muzyka (płyty). W przerwie o godz. 7.20: Dziennik poranny. 7.50—7.55: Odczytanie progr. na dzień bieżący. 7.55—8.00: Parę informacyj. 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.57: Przerwa. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03 — 12.15. — Dziennik południowy. 12.15 — 13.25 Koncert z udziałem solistów — płyty. — 13.25—13.30 Chwilka dla kobiet. 13.30—14.25 „Prosimy do tańca..." (aud. muzyczna z płyt). 14.25—14.30 Przegląd giełdowy łódzki. 14.30—15.00 Muzyka lekka w wyk. zespołu Adama Furmańskiego. 15.00—15.15. Odczytanie opowiadania Kazimierza Truchanowskiego p. t. „Goście". 15.15—15.25: Przegląd giełdowy warszawski.
15.25—15.30: „Nasz handel morski"
15.30—16.00. „Serenady" w wykonaniu 58 pp. pod dyr. kpt. Chmielewicza (transmisja z Poznania).
16.00—16.15: Lekcja języka francuskiego — lektor Lucien Roquiny.
16.15—16.30. Recital skrzypcowy Teodora Kleina
16.30—16.45. Skrzynka techniczna — omówi red. Wacław Frenkiel.
16.45—17.00. Cała Polska śpiewa — audycję prowadzi prof. Rutkowski.
17.00—17.15. „Polska wystawa pływająca w Japonji" — reportaż inż. Ludwika Schmoraka.
17.15—17.45. Nowości z płyt.
17.45—17.50. „Świat naszych zwierząt — Drop" — pogadanka wygłosi prof. Sokołowski (tr. z Poznania).
17.50—18.00. „Nasze miasta i miasteczka" — „Mir i okolice" — pogadanka — wygłosi Antoni Mikułko (transmisja z Wilna).
18.00—18.30. Teatr Wyobraźni: Słuchowisko dla dzieci p. t. „Feluś - muzykant" — Juljusza Tota (wznowienie. Tr. ze Lwowa).
18.30—18.40. Pogadanka p. t. „Odkopane wieki" wygł. Grzegorz Timofiejew.
18.40—18.45. „Wystawa Tow. Kropla Mleka w Łodzi" — pogadanka — wygłosi Stefanja Marzyńska.
18.45—19.10. Muzyka popularna — płyty
19.10—19.20: Zapowiedź programu na dzień następny.
19.20—19.35: Koncert reklamowy.
19.35—19.40: Wiadomości sportowe lokalne.
19.40—19.50: Wiadomości sportowe ogólne.
19.50—20.00: Pogadanka aktualna.
20.00—20.45. „Gdyśmy byli studentami" — lekka audycja muzyczna w opracowaniu Kazimierza Wajdy — Wiktora Budzyńskiego i Zbigniewa Lipczyńskiego (transm. ze Lwowa).
20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
20.55—21.00: Obrazki z Polski współczesnej.
21.00—21.30. Audycja dla Polaków zagranicą — „Wieczór świetlicowy".
21.30—22.00. „Wesoła Syrena" — audycja w opracowaniu Marjana Hemara.
22.00—22.30. Kapela kujawska.
22.30—23.00. „Z oper włoskich — płyty.
23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej.
23.05—24.00: Muzyka taneczna w wykonaniu orkiestry P.R. pod dyr. Z. Górzyńskiego.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

LENINGRAD. Koncert symfon.
OSLO. Koncert orkiestrowy.
KOPENHAGA. Wesoły wieczór skandynawski.
M. OSTRAWA. Koncert uroczysty.
BUKARESZT. Muzyka taneczna.
LIPSK. „Anetka z Tharau" — opera Streckera.
PRAGA. Ostatnie przeboje.
MONACHJUM. „Baron cygański" — operetka Straussa.
WIEDEŃ. Wesoły wieczór.
BRNO. Koncert radjoork.
STOCKHOLM. Kabaret.
MEDJOLAN. „Il paese dei campanelli" — operetka Ranzata.
RZYM. „Aida" — opera Verdiego.
ANGLJA (Reg. Progr.). „Savitri" — op. Holsta.

Kurjer Handlowo-Przemysłow

„REPUBLIKA" z dnia 26 października 1935 r.

Kierownik działu gospod. telef. 211-66
Dział gospodarczy telef. 136-56.

Przejściowy zastój we włókiennictwie łódzkiem

Słaby dotychczas przebieg sezonu w branży bawełnianej.— Optymistyczne nastroje. — Pierwsze zwroty towarów wełnianych. — Pogorszenie wypłacalności

Dotychczasowy przebieg sezonu zimowego na rynku tkanin bawełnianych **nie był najlepszy.** Wprawdzie w początkach sezonu były momenty bardzo **silnego nawet ożywienia,** jednakże ciepłe pogody, utrzymujące się przez cały wrzesień i początek października wpłynęły wysoce **hamująco na dalszy rozwój w tej branży.** Nie poprawiło sytuacji również późniejsze ochłodzenie, któremu towarzyszyły słoty, wywołując raczej **dalsze ograniczenie ruchu tak w handlu detalicznym, jak i hurtowym.**

Jednakże duże ożywienie w początkach sezonu, jak i okresy większego na silenia sprzedaży w następnych tygodniach pozwalają przypuszczać, iż **na rynku istnieją warunki, sprzyjające wzrostowi obrotów i zbytu.**

Dlatego też zarówno w handlu, jak i w przemyśle bawełnianym panują — pomimo obecnego zastoju — naogół **optymistyczne przewidywania co do dalszego rozwoju kampanji sezonowej.** Przewiduje się więc, że **już w najbliższych dniach powinien nastąpić znaczny wzrost popytu** na zimowe towary bawełniane, a to tembardziej, że dotychczasowe zakupy kupiectwa stosunkowo nie były wielkie, zatem **w handlu większych zapasów niema.** Na zwiększenie i przyspieszenie popytu powinna pozatem wpłynąć i ta okoliczność, iż produkcja jest obecnie bardzo ostrożna i prawie ściśle **dostosowana do rozmiarów faktycznego zbytu** na rynku, wobec czego przy gwałtownem zwiększeniu się zapotrzebowania **niektórych gatunków może przejściowo nawet zabraknąć.**

Pomimo, iż obecny zastój zdaje się nie wywrze większego wpływu na ogólny bilans sezonu zimowego w branży bawełnianej, tem nie mniej pewne **ujemne skutki tego nastroju dały się zauważyć.** Polegają one przedewszystkiem na **ponownem wydłużeniu się terminów wekslowych,** będącem — jak wiadomo — plagą roku ub. oraz sezonu letniego.

W bież. sezonie zimowym, dzięki dobremu jego początkowi, sprawa ta została unormowana i kredyt wekslowy nie przekraczał naogół 90 dni, obecnie jednak **pojawiły się w obiegu weksle, płatne po 5, a nawet 6 miesiącach.**

Ceny tkanin bawełnianych nie uległy zmianie.

***

W branży tkanin wełnianych sytuacja kształtuje się — narazie przynajmniej — **również niepomyślnie,** a nawet gorzej, niż w dziale towarów bawełnianych.

Bież. miesiąc w handlu tkaninami wełnianemi **wypadł słabo,** słabiej niż wrzesień, co jest objawem tem bardziej niepomyślnym, że październik w omawianej branży jest normalnie okresem najwyższej konjunktury.

W związku z słabym przebiegiem sprzedaży zanotowano już obecnie w tym dziale dwa charakterystyczne objawy.

Pierwszy z nich polega na wystąpieniu zjawiska **zwrotów towarowych.** Narazie jednak **są to sporadyczne wypadki, które nie przesądzają jeszcze tej sprawy na przyszłość.** Jak wiadomo, kupiectwo wełniane jest może najbardziej nerwowe, jeśli chodzi o ocenę sytuacji, a korzystając dotychczas z dość dużej swobody w operowaniu zwrotami, chętnie je stosuje. W bież. sezonie walczący z brakiem surowca **producenci poczynili w tym zakresie pewne ograniczenia,** polegające zarówno na ostrożniejszem wykonywaniu zamówień, jak i na zastrzeżeniach co do zwrotów. Ograniczenia, zastosowane przez producentów, jak i fakt, że do końca sezonu jest jeszcze daleko, pozwala przypuszczać, iż **plaga zwrotów nie przybierze w r. bież. takich romiarów, jak w latach poprzednich.**

Dotychczas **pierwsze zwroty towaru wystąpiły w dziale tkanin wełnianych damskich.** Kupiectwo prowincjonalne motywuje zwrot towaru tem, że wobec spóźnionej pory nie chcąc ponosić zbytniego ryzyka woli odesłać niesprzedane partje.

Drugim niepomyślnym objawem jest **pogarszanie się wypłacalności w branży wełnianej.** Podczas gdy w innych branżach wypłacalność nie uległa naogół zmianom, to w nadchodzących ostatnio z prowincji dość licznych wiadomościach o zawieszeniu wypłat **wymieniane są prawie wyłącznie firmy handlujące towarami wełnianemi.**

Obok zanotowanych już przez nas niewypłacalności, nadeszła dziś do Łodzi wiadomość o nowem zawieszeniu wypłat przez poważną firmę wileńską — **Szer i Werses,** prowadzącą hurtowy handel wyrobami wełnianemi. Firma ta była poważnym odbiorca tkanin wełnianych, przyczem kupowała głównie wyroby pabjanickie, tak, iż plajtą tą dotknięty będzie przedewszystkiem tamtejszy przemysł. **Zobowiązania firmy Szer i Werses oceniane są na kilkaset tysięcy złotych.**

Przymusowy eksport jedwabiu włoskiego

Rząd włoski wydał rozporządzenie, stwarzające ustawowy przymus eksportu jedwabiu surowego oraz wyrobów jedwabnych.

Rozporządzenie przewiduje, że jedwab surowy, przędza jedwabna, nici jedwabne, tkaniny jedwabne oraz jedwabne wyroby dziane, wytworzone z surowca, uzyskanego w r. 1934 i w latach poprzednich, muszą być wywiezione zagranicę do dn. 1 stycznia 1936 r.

Jeśli do tego dnia artykuły te nie będą eksportowane, państwo przeprowadzi ich rekwizycje, wypłacając ich właścicielom odszkodowanie w wysokości o 10 proc. niższej, niż będą oficjalne notowania jedwabiu na giełdach w Nowym Jorku i Yokohamie.

Wobec tego, że ceny jedwabiu we Włoszech są obecnie wyższe o prawie 30 proc. od notowań tego artykułu zagranicą, ostatnie zarządzenie stanowi bardzo silną groźbę dla producentów jedwabiu i wyrobów jedwabnych, stwarzając praktycznie przymus eksportu tych wyrobów zagranicę.

Olbrzymi wzrost eksportu bawełny egipsk

Na skutek żądań eksporterów ...skich, którzy masowo dostarcza... wełnę do Włoch przed wejściem ...cie ewentualnych sankcyj, ze ... **kich okolic Egiptu przychodzą d... ksandrji transporty tego surowca** ... okresie od 17 do 24 października przybyło do Aleksandrji z wnętrz... ju **70,6 tys. bell bawełny,** wobec ... wie 25,1 tys. bel w analogicznym ... sie poprzedniego miesiąca.

Przed rokowania z Rumunją

Biuro Traktatowe przy Związ... Przemysłowo - Handlowych roz... opracowywanie materjałów nego... nych **dla rokowań handlowych z ... nią, które mają się w najbliższym ... rozpocząć.**

Wstrzymanie dyskonta we... przez banki włoskie

Korespondent „Prager Presse" donos... mu, że największe banki włoskie, a wię... di Napoli, Banca Commerciale, Credito ... Banca di Roma i inne, wstrzymały dysk... ne weksli jako też udzielanie pożyczek ... dowych.

Kartel farbiarń pończoszniczych

do walki z konkurencją. — Projekt likwidacji małych prz... siębiorstw.— Wynagrodzenie za bezczynność w wysoko... obecnych zarobków

Na terenie Zw. farbiarń zarobkowych omawiany jest obecnie **projekt utworzenia kartelu farbiarń pończoch,** który miałby objąć zarówno większe jak i mniejsze przedsiębiorstwa tej branży. Według tego projektu wrazie utworzenia kartelu **mniejsze zakłady zostałyby unieruchomione, otrzymując jako wynagrodzenie za bezczynność stałą „tygodniówkę", wypłacaną przez kartel. Wzamian za to majątek małych warsztatów pracy przeszedłby na własność kartelu,** zwanego w projekcie „porozumieniem". Fundusze, potrzebne na opłacanie unieruchomionych przedsiębiorstw ma się uzyskać przez odpowiednie opodatkowanie zakładów czynnych, które byłyby obowiązane **doliczać na ten cel ustalony procent do rachunków.** Dla zupełnego zagwarantowania umowy większe farbiarnie pończoch obowiązane byłyby złożyć w chwili zawiązania kartelu **gwarancję pieniężną w wysokości przeciętnej trzy miesięcznej opłaty,** przypadającej od nich na rzecz „porozumienia". Z sumy tej potrącane byłyby odpowiednie kwoty, w wypadku gdyby któreś z przedsiębiorstw nie wpłaciło bieżącej opłaty.

Projekt kartelu motywowany jest **koniecznością ograniczenia konkurencji** między większemi i mniejszemi f... rniami pończoszniczemi, których ... na terenie Łodzi wzrosła do r. ... **6 do 22.** Blisko połowa nowych ... siębiorstw powstała w r. bież. ... czem powstawały niemal wyłą... kłady małe, wymagające nie... wkładów, unieruchamiane prz... **przez usamodzielnionych pracow... firm większych.** Dzięki tym oko... ciom (małe wkłady, osobisty ud... pracy właścicieli), jak również ... tek samego wzrostu liczby pr... biorstw, walka konkurencyjna ... niemi zaostrzyła się niepomiernie ... żając ceny za farbowanie 1 kg ... czoch — według obliczeń autorów ... jektu kartelowego—**z 2.60 zł. w r. ... do 60 gr. w r. bież.** Taki stan ... — zdaniem zwolenników „poroz... nia" — może zmienić jedynie ... który **zamierza płacić właścicielom ... łych warsztatów za bezczynność ... rat tyle, ile obecnie zarabiają, ... dząc swoje przedsiębiorstwa.**

Czy tego rodzaju umowa doid... skutku względnie czy wytrzyma ... życia — oczywiście niewiadomo, ... wiem nawet przejęcie przez kart... własność małych przedsiębiorstw ... **wyklucza jeszcze konkurencji — ... wno ze strony nowopowstających ... kładów, jak również, a może ... wszystkiem między członkami k...** Przypomnieć tu należy, że już ... trzema laty podobne porozumienie ... stało zawiązane, jednak rychło ... dziła je walka konkurencyjna ... jego uczestnikami.

Dalsza zniżka cen złota

Poż. stabilizacyjna zwyżkowała o 100 punktów

Dla obu głównych walut anglo - saskich na giełdzie warszawskiej tendencja była wczoraj nieco słabsza. **Dewiza na Londyn zniżkowała o 4 punkty do 26.10, kabel na Nowy Jork obniżył się nieznacznie o jedną ósmą punkta do 5.31 i ćwierć.** Również dewiza na Zurych straciła wczoraj dalsze 5 punktów i notowana była po 172.70. Natomiast Amsterdam miał tendencję mocną, zwyżkując o 20 punktów do 360.75.

Bank Polski obniżył cenę funta o 5 punktów i płacił 25.95. Dolary Bank kupował po niezmienionej cenie 5.27, 5.28 i 5.30.

Na rynku łódzkim notowania dolarów i funtów nie uległy zmianie. Kurs pierwszych wynosił 5.35 w sprzedaży i 5.32 w kupnie, zaś kurs funtów 26.15 — 26.10. Bez zmiany notowano także gulden gdański — 0.98 — 0.95, nieco mocniej zaś liry włoskie — 36.00 — 35.00 i markę niemiecką: 1.37 — 1.36. Natomiast **wyraźnie słabszą tendencję miały cena złota. Dolar złoty stracił 2 punkty i oddawany był po 9.05, kupowany po 9.03. Rubel złoty zniżkował o 5 punktów do 4.80 w żądaniu i 4.75 w płaceniu.**

W dalszym ciągu **zwyżkowo kształtowały się notowania poż. stabilizacyjnej, która zyskała w stosunku do notowań z czwartku 100 punktów. Oddawano** ją wczoraj po 62.50, kupowano po 62.00. **O dalsze 50 punktów zwyżkowały równie. 5 proc. L. Z. m. Łodzi za r. 1933,** które notowano po 48.00 w żądaniu i 47.50 w płaceniu. Nie uległ zmianie kursu dolarówki — 54.00 — 53.00, natomiast cokolwiek słabsza była poż. budowlana: 41.50 — 41.00.

Brak mięsa w Niemczech

Dalsza redukcja kontyngentów uboju trzody

Jak donoszą z Berlina, centralna organizacja handlu bydłem i nierogacizną w Niemczech ogłosiła rozporządzenie, wprowadzające **dalszą redukcję kontyngentów tygodniowych trzody chlewnej, przeznaczonej na ubój, a mianowicie z 80 proc. do 70 proc. stanu z października rb.**

Rozporządzenie przewiduje przytem, że przedsiębiorstwom rzeźnickim **nie wolno wyczerpywać przedwcześnie całego kontyngentu,** przewidzianego na miesiąc. W miejscowościach posiadających własne wielkie rynki spędowe dla trzody chlewnej wolno będzie zaopatrywać się wyłącznie na tych rynkach. To samo zarządzenie obowiązuje również fabryki mięsne. W miejscowościach, gdzie niema rynków spędowych, rzeźnicy, czyniący zakupy, muszą się zaopatrywać w odpowiednie zezwolenia.

Centralna organizacja ma zadecydować o ewentualnem **rozszerzeniu tych zarządzeń na inne gatunki żywca.** Dla zakupów wprowadzony będzie przymus certyfikatów dla kontrolowania kontyngentów i cen.

Na szeregu rynków spędowych będą, w przeciwieństwie do dotychczasowych cen maksymalnych, obowiązywały **ceny stałe.** Kontyngenty wchodzą w rachubę dopiero przy tranzakcjach dla uboju i przy sprzedaży mięsa wieprzowego.

Rozporządzenie to zaznacza, że ma na celu zapewnienie odpowiedniego przydziału wieprzowiny większym miastom w Niemczech .

Nowy samochód wzamian za stary

„Neues Wiener Journal" donosi z No... Jorku, że Ford Motors Co. w Detroit pr... wadził gruntowną zmianę swego systemu s... daży. Każdy kupujący będzie mógł nabyć ... model samochodów Forda na następujących ... runkach: **100 dolarów gotówka,** jako zaliczka ... tychmiast przy kupnie, reszta zaś należność ... ratach od 18 do 20 dolarów miesięcznie. Na... ca, **który będzie raty płacił punktualnie ... otrzymać co roku nowy wóz, wzamian za ... który odbierze fabryka Forda.**

Nowe modele wozów Forda ukażą się ... pierwszy na wystawie samochodowej w l... dzie r. b.

5 miljonów dolarów na popieranie amerykańskiego eksportu włókienniczego

Przemysł bawełniany U. S. A. zwró-[cił] się do rządu z prośbą, by z funduszu [popi]erania eksportu, który powstaje z [...] proc. opłat celnych, wydzielono kwo-[tę] 5 milj. dol. na popieranie wywozu [tkan]in bawełnianych. Pozostaje to praw-[d]opodobnie w związku z ciężką walką, [jaką] przemysł amerykański musi sta-[czać] z konkurencją japońską.

Stan zatrudnienia w średnim przemyśle

Według danych Krajowego Zw. Prze[mysłu] Włókienniszego w okresie od 7 [...] 12 października w 87 firmach średnie[go] przemysłu, należących do tego Związ[ku] pracowało ogółem 10168 robotni-[ków], t. j. o 540 mniej niż w tyg. poprzed[nim]. Na jedną zmianę pracowało 51 fab[ryk], na dwie — 35 i na trzy zmiany — [1] fabryka. Ponadto 6 fabryk było [nieczynnych].

Upadłości i układy

[W] drugiej połowie października rb. wpłynął [do Są]du Handlowego wniosek pełnomocnika wie[rzycie]li firmy „A. A. Goldberg" i Jakuba Gold-[berga], właścicieli składu drzewa przy ul. Wól-[czań]skiej 258 oraz kilku nieruchomości w Łodzi [...], willi w Kolumnie itd.

[W] podaniu złożonem w imieniu 8 wierzycieli [o] upadłości pełnomocnik prosił o umorzenie [ze] wszystkiemi skutkami postępowania upadło-[ściow]ego w stosunku do firmy „A. A. Goldberg" [i Jakóba] Goldberga oraz o uchwalenie przymusu [osobist]ego w stosunku do Jakóba Goldberga.

[Sąd] uchylił przymus osobisty w stosunku do [Jakóba] Goldberga i zwolnił go niezwłocznie z a-[resztu d]la dłużników.

[Ostatecz]nym wyrokiem Sąd postępowanie upadło-[ściowe] w stosunku do firmy „A. A. Goldberg" i [Gold]berga umorzył, zobowiązał syndyka do [zwrotu] upadłemu majątku, ksiąg i gotówki po [potrąc]eniu opłaty stosunkowej.

***

[W s]prawie upadłości Jana Koksa, farbiarnia [...] i pończoch oraz merceryzacja przy ulicy [Li]manowskiego 87, odbyło się zebranie wie[rzycieli] w przedmiocie zawarcia układu, wzgl. [...] wierzycieli.

[Opró]cz szeregu wierzycieli zgłosił się przed-[stawiciel] Skarbu Państwa. Sędzia komisarz po-[stanowił] przyjąć wierzyciela Skarb Państwa na [...] z przywilejem, zaś na sumę — zł. [...] bez przywileju. Na postanowienie [to p]ełnomocnik Skarbu Państwa wniósł [...] skargę. W dalszym ciągu zebrania [...] upadłego poinformował zebranych, że [...] spłacić wszystkie swe należności [...] 20 proc. bez kosztów i odsetek, [...] w 8 równych ratach półrocznych.

[...] postanowienie sędziego komisarza odnoś[nie] [przy]jęcia należności Skarbu Państwa z [przy]wilejem uchylił i przyjął całą należność z [przy]wilejem.

[W] przedmiocie zawarcia układu lub związku [wie]rzycieli [...], odbędzie się w najbliższym czasie.

***

[W s]prawie upadłości firmy „Samuel Turner i [S-ka], przedsiębiorstwo przemysłowe (Dowbor-[czyków] 37/39) Sąd, ogłaszając upadłość w dniu [... cz]erwca 1934 r. oznaczył chwilowo datę o-[twarcia] upadłości na dzień 18 czerwca 1934 r.

[Obe]cnie na posiedzeniu w dniu 18 paździer-[nika] na żądanie pełnomocnika jednego z wie-[rzyci]eli cofnął datę otwarcia upadłości na dzień [...] 1930 r.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

[No]wy York. Loco 11,35, październik 10.98—[...], listopad 10.97, grudzień 10,96, styczeń [...], luty 10.92, marzec 10.94, kwiecień 10.96, [...] 10.99—11.00, czerwiec 11,01, lipiec 11,01.

[No]wy Orlean. Loco 11,25, październik 10.96—[...], grudzień 10.95—96, styczeń 10,87, marzec [...], maj 10,95—96, lipiec 10.99—11.00, stała.

[Li]werpool. Loco 6.52, październik 6.22, li-[stopad] 6.14, grudzień 6.11, styczeń 6.09, luty [...], marzec 6,08, kwiecień 6,07, maj 6,07, czer-[wiec] 6.05, lipiec 6,04, sierpień 5,99, wrzesień 5.95 [pa]ździernik 5,90, listopad 5.85, grudzień 5.85.

[...]pska. Loco 9.07, październik 8,59, listopad [...], styczeń 8,28, marzec 8,18, maj 8,13, lipiec [...], październik 8,10

[...]per. Loco 6.98, październik 6,68, listopad [...], styczeń 6,77, marzec 6,81, maj 6,84, lipiec [...], październik 6.84.

[B]rema. Loco 13.57, październik 12,25, gru-[dzień] 12,26, styczeń 12,28, marzec 12,30, maj [...], lipiec —.

Aleksandrja. Sakkelaridis. Listopad 15,03, [sty]czeń 14,53, marzec 14,38, maj 14.43.

Ashmouni. Październik —, grudzień 11,88, lu-[ty] 11,86, kwiecień 11.93.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

[N]a wczorajszem zebraniu łódzkiej giełdy [zboż]owo-towarowej notowano: żyto 14.00—14.25, [psze]nica 20.25—20.50, jęczmień przemiałowy — [...]—15.50, jęczmień browarowy 15.00—16.00, [owies] jednolity 16.50—17.00, owies zbierany 16.25 [...]50, mąka żytnia 1) 21.25—22.25, mąka żyt-[nia] 2) 22.25—23.25, mąka pszenna 33,50—35.50, [otręb]y żytnie 8.25—8.50, otręby pszenne 8.25—[...], otręby pszenne grube 8.50—8.75, rzepak — [...]—45.00, groch Victorja 32.00—34.00, makuch [lni]any 16.00—17.00, makuch rzepakowy 14.00—[...], śrut soya 21.50, ziemniaki jadalne 3.75—[...], mak niebieski 57.00—59.00.

Giełda pieniężna

Warszawa, 26 października.

Na dzisiejszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie obroty dewizami były zmniejszone przy tendencji słabszej. Notowano: Amsterdam 360.75 (+35), Bruksela 89.40, Berlin 213.25, Medjolan 43,25 (—10), Londyn 26,10 (—4) New York 5.31,13, Nowy York kabel 5.31,25, Paryż 35.01, Praga 21.98, Oslo 131,05 (—10), Stockholm 134.65 (—15), Zurich 172.70 (—5). W obrotach prywatnych marka niemiecka 132, szyling austr. 98.50, korona czeska 20.93, frank francuski 35.02, frank szwajcarski 172.70, gulden gdański 97, liry włoskie 34, leje rumuńskie 2,77, pengö węgierskie 99.5, dinary jugosłowiańskie 11,35, łaty łotewskie 127, funty ang. 26.10, funty palestyńskie 26,05, dolar got. 5.31,5, rubel złoty 4.77, dolar złoty 8,99, rubel srebrny 1.85, bilon 0.85, Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5,28. —

AKCJE. Na rynku akcyjnym obroty akcjami były w dalszym ciągu ograniczone. Notowano: Bank Polski 91,50—91,25 (—75), Węgiel 14.75—14.50 (—15), Starachowice 34—34.75. Tranzakcje dokonane, a nienotowane: Modrzejów 4 (—20), Ostrowieckie 18.75 (—75), Żyrardów 20.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była mocniejsza przy większych obrotach 7 proc. stabilizacyjną i 4 i pół proc. L. Z. Notowano: 4 proc. inwestycyjna zwykła 11.25 (+25), 5 proc. konwersyjna 67, 6 proc. dolarowa, 78,75, 7 proc. stabilizacyjna 62.13—62.50—62.38 (+100), odcinki po 500 dolarów 63—63.25 (+150), 8 proc. obligacje budowlane BGK. I emisja 93, 4 i pół proc. L. Z. 43—42,75 (+25), 5 proc Warszawy stare 60,50—61,25, nowe — 53,75—53—53,38, 5 proc. Łodzi nowe 48, 6 proc. obligacje Warszawy VI emisja 59. Tranzakcje dokonane, a nienotowane: 3 proc pożyczka budowlana 41—40,75, 4 proc. dolarowa 52,75, 8 proc. dillonowska 92,25, odcinki po 500 dolarów 93, 7 proc. warszawska 68,75, 5 proc. Siedlec nowe 36.50, 6 proc. obligacje Warszawy VIII i IX emisja 58, 3 proc. państwowa renta ziemska odcinki po 1000 zł. 68.50—68,25, odcinki po 500 zł. 70. Za 7 proc. pożyczkę śląską chciano płacić 69.75.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszem zebraniu giełdowem w Łodzi notowano: dolary tranzakcje: 5.33, pożyczka budowlana sprzedaż 41.25, kupno 40.75, dolarówka 53.25—53.00, poż. inwestycyjna 111.00—110.50, poż. stabilizacyjna 62.00—61.50, Bank Polski — 92.00—91.50. Tendencja utrzymana.

Tomaszów Mazowiecki

MIŁOŚĆ POWODEM ZAMACHU SAMOBÓJCZEGO.

Piotr Życzyński, zam. przy ul. Gustownej 53, napił się większej dozy jodyny w celach samobójczych.

Przyczyną kroku desperackiego była sprawa miłosna. Życzyński zapałał miłością do swej dawnej znajomej, którą miał zamiar poślubić. Sprzeciwiła się temu jednak rodzina. Wówczas Życzyński zdecydował się na krok desperacki.

AFERA SACHARYNOWA.

Władze policyjne zaobserwowały, że w ostatnich czasach na terenie Tomaszowa ukazała się znaczna ilość sacharyny, sprzedawana nielegalnie przez jakichś agentów.

W toku śledztwa ustalono, że głównym sprzedawcą sacharyny jest 15-letni Roman Brajer z Tomaszowa.

Chłopca przytrzymano. Podczas rewizji znaleziono przy nim 100 torebek sacharyny, po 20 sztuk w każdej.

Nie chciał on wyjawić nazwiska osób, które dostarczyły mu tego artykułu.

NIEPOPRAWNY ZŁODZIEJ.

Do sklepu Anny Konarzewskiej (ul. Spalska 32) przyszedł 20-letni Czesław Badzyński (ul. Pierackiego 26) pod pretekstem kupna benzyny.

Gdy właścicielka sklepu weszła do mieszkania, wszedł za ladę i skradł z szuflady 4 złote i 3 paczki papierosów.

Kradzież tę spostrzegła właścicielka i powiadomiła policję, która Budzyńskiego aresztowała.

Budzyński niedawno powrócił z domu poprawczego, gdzie odsiadywał 5-letnią karę za kradzieże.

ŚWIĘTO SADZENIA DRZEWEK.

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się Święto Sadzenia Drzewek, w którem udział wezmą miejscowe szkoły powszechne.

W sobotę w uroczystości sadzenia drzewek na ul. Krzyżowej i św. Antoniego udział weźmie szkoła Nr. 1 i Nr. 9, w środę na ul. Spalskiej i Pierackiego — szkoła Nr. 10.

WIEŚCI SPORTOWE

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N.

Komunikat Nr. 50 z dnia 25 października 1935 r.

1. Wzywa się ŁTSG do zapłacenia w ciągu 7 dni pod rygorem zawieszenia na rzecz K. S. Union-Touringu zł. 25.— za wynajem boiska na zawody ŁTSG — Makabi w dniu 14. 7. 1935 r.

2. W uzupełnieniu kominikatu Zarządu Nr. 49 pkt. 3 podaje się do wiadomości, że jako kandydatów do odznaki PZPN można podawać zawodników, odpowiadających następującym warunkom:

a) do odznaki bronz. III klasy — zawodników, którzy przez 6 lat grali o mistrzostwo w jednym klubie, lub przez 10 lat brali udział w zawodach wogóle; wreszcie graczy grających o mistrzostwo w wieku 30—35 lat;

b) do odznaki bronz. II klasy — zawodników, którzy grali o mistrzostwo w jednym klubie prze 8 lat, lub 12 lat grali wogóle, oraz uczestniczą w mistrzostwach w wieku od 24—36 lat;

c) do odznaki bronz. 1 klasy — zawodników, którzy przez 10 lat grali o mistrzostwo w jednym klubie, bądź przez 14 lat uczestniczyli w mistrzostwach, bądź też grali w mistrzostwach w wieku ponad 36 lat.

Jako faktyczny udział w mistrzostwach liczy się conajmniej jedna czwarta zawodów rozegranych przez klub.

Zawodnicy zdyskwalifikowani powyżej 4 lat mogą być przez PZPN uznani za nieodpowiadających warunkom odznaki. Działacze sportowi otrzymują odznakę bronzową-owalną. Odznakę powyższą mogą otrzymać działacze niepłatni, którzy pracują na niwie piłkarstwa od lat 6 (bez przerwy) lub 10 (z przerwami).

Nadesłane przez zainteresowanych wnioski kwalifikuje OZPN, a ostatecznie decyduje PZPN.

Ł.K.S.—Cracovia

Kalendarzyk niedzielnych imprez sportowych

Kalendarzyk sportowy na dzień dzisiejszy przewiduje jedynie dalszy ciąg mistrzostw w grach sportowych, natomiast w dniu jutrzejszym t. j. w niedzielę odbędą się imprezy następujące:

Piłka nożna. Boisko ŁKS-u przy Al. Unji o g. 11.15 przed poł. ostatni w Łodzi mecz ligowy: ŁKS—Cracovia, poprzedzony przedmeczem juniorów: ŁKS—WKS. Boisko Widzewa o godz. 14.15 mecz o tytuł mistrza kl. B: Widzew II—Burza. Boisko Union-Touringu o godz. 11-ej mecz o tytuł mistrza kl. C.: Zjednoczone II — WKS. III.

Lekkoatletyka. Na stadjonie Wimy przy ul. Rokicińskiej o godz. 10.30 trójmecz lekkoatletyczny Warszawianka — Zjednoczone — Wima. Na Polesiu Konstantynowskiem (róg Srebrzyńskiej i Al. Unji) od godz. 10-ej przed poł. — biegi zamknięcia sezonu ŁOZLA.

Kolarstwo. Ze stadjonu ŁKS-u przy Al. Unji o godz. 10-ej wyścig naprzełaj (cyklo-pedestre) o nagrodę przechodnią ŁKS-u na dystansie 25 klm.

Gry sportowe. Na boiskach w Łodzi od godz. 9-ej rano dalsze mecze o mistrzostwo klasy B.

Odmowa P.Z.P.N-u w sprawie tournee ŁKS-u po Francji i Belgji

Jak już swego czasu donosiliśmy, ŁKS zamierzał w końcu grudnia odbyć tournee po Francji i Belgji, gdzieby rozegrał kilka spotkań piłkarskich. Obecnie dowiadujemy się, że tournee powyższe nie dojdzie do skutku, gdyż PZPN nauczony przykrem doświadczeniem z Warszawianką odmówił ŁKS-owi zezwolenia na wyjazd.

Rewja lekkoatletów w niedzielę na boisku WIMY

W związku z trójmeczem Warszawianka — Zjednoczone — Wima, który odbędzie się jutro o godz. 10.30 przed poł. na stadjonie Wimy, dowiadujemy się, że prócz świetnego lekkoatlety Lokajskiego, w Warszawiance wystąpią również Łukasiewicz, Zawieja, Gierutto i Wiśniewski, którzy należą do ekstraklasy polskiej.

Gierutto jest wicemistrzem Polski w dziesięcioboju, jednym z najlepszych skoczków i miotaczy, Łukasiewicz i Zawieja są znakomitymi sprinterami, zaś Wiśniewski jednym z najlepszych długodystansowców.

Poszczególne konkurencje Warszawanka obsadza następująco: 100 mtr. Borsak, Łukasiewicz, 400 mtr. Zawieja i Szeffer, 5 klm. Romanowski i Wiśniewski, sztafeta 4x100 mtr., Łukasiewicz, Ślusarczyk, Maćkowiak i Borsak, sztafeta szwedzka: Borsak, Łukasiewicz, Szeffer i Zawieja, skok wdal: Lokajski i Ślusarczyk, skok wzwyż: Lokajski i Gierutto, tyczka: Lokajski i Kluczewski, rzut kulą: Gierutto i Mank, dysk: Gierutto i Mank i oszczep: Lokajski i Żwirek.

Kluby łódzkie wystawiają swoje najsilniejsze drużyny, przyczem w Wimie m. in. wystąpią: Anikiejew, Lange, Anuszczyk, Młotkiewicz, Kłodas i Seidel, zaś w KPZjednoczone: Kujawski, Bystry, Kaszyński, Grobelny, Jańczyk, Chmielewski, Galewski, Lewandowski, Furmański i Fiszer

Próby o POS w Sokole

Komisja prób o P. O. S. na boisku „Sokoła" w Łodzi, ul. Tylna róg ul. Kilińskiego (dojazd tramwajami Nr. 0, 4 i 17) podaje do wiadomości, że próby odbywają się obecnie tylko w soboty od godziny 15-ej do zmroku i w niedzielę od godziny 8 do 10-ej rano. W tym czasie odbywają się wszystkie próby.

Próby na boisku „Sokoła" będą się odbywały tylko do dnia 10 listopada rb.

Wzywa się więc wszystkich, którzy rozpoczęli próby do zakończenia tychże w powyższym terminie. Przyjmuje się jeszcze nowe zgłoszenia do prób, wszystkich chętnych.

ZABAWA JAKIEJ NIE BYŁO!

Już za pięć dni nastąpi zmiana programu w „Tabarinie". Za pięć dni artystki i artyści, zbierający laury w obecnym programie, opuszczą nasze miasto, to też kto nie widział jeszcze ich doskonałych występów musi się pośpieszyć.

Nieprędko nadarzy się okazja zobaczenia takiego artysty, jak Fred Roner, który wprawia nas w zachwyt swojemi niebywałemi sztuczkami karcianemi. Roner, mistrz białej i czarnej magji, produkuje się w nowych trickach, które wzbudzają wielką sensację.

Poza nim w obecnym programie występuje kilka pierwszorzędnych sił artystycznych, a mianowicie: węgierska tancerka Angelo, porywająca swym temperamentem, najpiękniejsza tancerka Europy Lucy Dorce, której taniec znany jest publiczności wszystkich większych miast zagranicą oraz światowej sławy duet Nadines, doskonały w swym tańcu charakterystycznym.

Dziś nadarza się szczególna okazja do dobrej zabawy, gdyż jutro jest niedziela i nie trzeba wcześnie wracać do domu.

Poza oglądaniem programu, publiczność spędza wyśmienicie czas na tańcu, do którego przygrywa doborowa orkiestra Weinrota, posiadająca w swym repertuarze najnowsze szlagiery muzyczne.

Dziś o 5.15 fajf z pełnym programem a wieczorem dancing.

Kuchnia smaczna, sale wentylowane.

PIÓRA wieczne i reperacje poleca **JERZY MILL Piotrkowska 73** Repr. naj... piór wiecz... Dr. JUNGH...

DOKTOR
H. SZUMACHER
CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
Piotrkowska 56
tel. 148-62.
Od 9—1, od 5—9 pp.,
w niedziele i święta od 10—1.

LEKARZ-DENTYSTA
Sperling
mieszka obecnie
Piotrkowska 87
telef. 143-06,
przyjmuje od 10—1 i od 3—6 wiecz

DOKTOR
TREPMAN
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych.
Zawadzka 6 fr. II piętro telef. 234-12
8—12, 2—4, 6—9 wiecz.
W niedziele i święta od 8—1 pp.

Dr. Ludwik FALK
Choroby skórne i weneryczne
Nawrot 7 tel. 128-07
od 10—12 i 5—7-ej.

Dr. MED.
Z. Pinczewska
CHOROBY KOBIECE.
Przyjmuje od 4—6.
Gdańska 28
tel. 108-01.
WZNOWIŁA PRZYJĘCIA.

DR. MED.
Karol Tietz
Choroby kobiece i akuszerja
przyjmuje od 3—6 pp.
ul. PRZEJAZD 40
wejście 3, I p. Tel. 192-91

DR. MED.
W. Lubraniecki
CHOR. WEWNĘTRZNE
przeprowadził się na ul.
Aleja 1-go Maja 15,
telef. 108-65

Dr. ROJTER
chor. skóry, włosów i weneryczne
NARUTOWICZA 24
Tel. 262-61.
przyjm. od 8—1, 3—5 i 8—9 w.

Dr. MED.
S. Kantor
Spec. CHOR. SKÓRNYCH i WENERYCZNYCH.
PIOTRKOWSKA 90
Telef. 129-45.
Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz.
w niedziele i święta od 8—2 po poł.

LEKARZ - DENTYSTA
B. NUSBAUMOWA
przyjmuje od 10—1 i od 6—8 po poł.
Piotrkowska 51
telef. 121-23

DR. MED.
Al. Kopciowski
POWRÓCIŁ
Gdańska 37
tel. 232-55
przyjmuje od 7—8-ej wiecz.

Dr. B. ROBINZON
CHOROBY WEWNĘTRZNE
przeprowadził się na
ul. Pomorska 10
front II p., tel. 131-86.
Godz. przyj. od 6 do 8 w.

Dr Reicher
POWRÓCIŁ
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
Południowa 28. Tel. 201-93
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—8
wiecz. w niedziele i święta od 9—1.

LEKARZ - DENTYSTA
F. Kopciowska
POWRÓCIŁA.
Przyjmuje od 9—3-ej
Gdańska 37, tel. 232-55
od 4—7-ej w Lecznicy
Piotrkowska 294 tel. 122-89

MASAŻYSTKA
Wajntraubowa
POWRÓCIŁA.
bańki, zastrzyki dyżury i t. d.
ŻEROMSKIEGO 46
lub PIOTRKOWSKA 62/7
tel. 156-57.

Dyplomowana pielęgniarka
ŁÓDŹ, Narutowicza 6, m. 6
Tel. 151-72.
Wykonywa zabiegi w zakresie pielęgniarstwa wchodzące: zastrzyki, bańki, pijawki i opatrunki chirurgiczne.

FIRANKI
story, kapy i obrusy od najskromniejszych do najwykwintniejszych po cenach zniżonych wykonuje Pracownia Ręcznych Robót Piotrkowska 90, tel. 155-99

Do akt Nr. Km 1556/34 i 1553/35 r.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 6-go Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, Dowborczyków Nr. 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 4 listopada 1935 r. o godz. 11—13 w Łodzi, przy ul Cegielnianej 28 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 7 tablic szkolnych, trzy wieszaki stojące, stół sosnowy, 116 ławek szkolnych, 2 biurka, cztery szafy do książek, 8 katedr szkolnych, 3 szafki, jednodrzwiowe, 20 ławek drewnianych, 4 stoliki białe frebłowskie i inne ruchomości, oszacowanych na łączną sumę zł. 734 gr. 80, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 22 października 1935 r.
Komornik:
(—) STEFAN GÓRSKI.
Sprawa Racheli Kowalskiej i Wolfa Szwarcbarda, p-ko Joelowi N. Kamieńcowi.

POLSKI LEK przeciw-grypowy ZNANY W CAŁYM KRAJU!

Do akt Nr. Km 2040/35 r.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 9-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Narutowicza Nr. 35, m. 13, na zasadzie art. 602 K. P.C. ogłasza, że w dniu 29 października 1935 r. od godz. 12 w Łodzi, przy ul. Murarskiej nr. 8, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: warsztatów tkackich, oszacowanych na łączną sumę zł. 2100.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 10 października 1935 r.
(—) E. KOROCZYCKI.
Komornik:
Sprawa Mojżesza Gerbera, p-ko Hugo Appeltowi.

Do akt Nr. Km 989/35 r.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 14-go zamieszkały w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 11 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 29 października 1935 roku o godz. 11 w Łodzi przy ul. Al. Kościuszki Nr. 53 i Piotrkowskiej Nr. 69, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: mebli i materjałów na palta męskie i damskie, oszacowanych na łączną sumę zł. 13.150.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 8 października 1935 r.
Komornik:
(—) M. LIPIŃSKI.
Sprawa Skarbu Państwa, p-ko Józefowi Rozenholcowi.

Do akt Nr. Km XVI/1593/35 r.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 16-go zamieszkały w Łodzi przy ul. Rzgowskiej 52 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 30 października 1935 r. o godz. 11-ej w Łodzi przy ul. Myśliwskiej nr. 29, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 40.000 tysięcy sztuk cegły wypalonej nowej, oszacowanej na łączną sumę zł. 1200.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 11 października 1935 r.
Komornik:
(—) ADAM MRÓZ.
Sprawa f-my „L. Plihal i S-ka“, p-ko Ottonowi Augustinowi.

Do akt Nr. Km XVI/1918/35 r.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 16-go zamieszkały w Łodzi przy ul. Rzgowskiej 52 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 30 października 1935 roku o godz. 13 w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej nr. 273 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: fortepianu, kanapy, bibljoteki, stołu, 2 fotele, 2 krzesła, biurko, zegar szafkowy, oszacowanych na łączną sumę zł. 1780.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 25 października 1935 r.
Komornik:
(—) ADAM MRÓZ.
Sprawa Józefa Lewi, p-ko Janowi i Stanisławie Kijakom.

„Czystość“
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur po... Czyszczenie szyb
Piotrkowska 44, telefon 167-45

Centralna lecznica zębów
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY W ŁODZI
przy ul. Piotrkowskiej Nr. 164, tel. 127-83
Przyjmuje: od 9 r. do 8 wiecz. w niedziele i święta od 10-...
Własne laboratorjum zębów sztucznych. Rentgen.
Ceny znacznie zniżone. Lek.-dent. ŻADZIE...

Matki!
Zapisujcie swe niemowlęta do
„Kropli Mleka“

Czem w budżecie jest kontrola
Tem dla zdrowia bywa „OLLA“!
„OLLA“
Gum..?

Kupno i sprzedaż

LAS 40 letni, 4115 mtr.² w Sokolnikach sprzedam za 2000 złotych gotówką. Wiadomość: Łódź, Narutowicza 50 Restauracja. 27

TANIA SPRZEDAŻ nowoczesnych mebli za gotówkę i na dogodnych warunkach. 6-go Sierpnia ? w podwórzu.

PIANINA i fortepiany stroi gruntownie reperuje i odświeża. Ceny przystępne. Wiadomość telefon 175-57. 10. 11

WÓZKI dziecięce po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

WYŻYMACZKI Liverpool na stalowych kulkowych łożyskach, poleca Marja Jacobi Piotrkowska 107.

OKAZYJNIE sprzedam używane damskie futro z francuskich źrebaków (kołnierz z rysia). Wiadomość: Cegielniana 53, m. 17, godz. 2—4 wiecz. 27

Lokale

POKÓJ ładnie umeblowany, łazienka — oddam jednemu panu. Aleja 1 Maja 9, m. 4, tel. 114-50.

ELEGANCKI frontowy pokój z telefonem lepszemu panu odnajmę. Sienkiewicza 37, m. 16.

POKÓJ umeblowany, z oddzielnem wejściem natychmiast do wynajęcia. Piotrkowska 117, m. 58, III w. prawa oficyna.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia, może być z całodziennem utrzymaniem, Piotrkowska 141, Lisman.

DO WYNAJĘCIA: Pokój z kuchnią wprost od gospodarza. Wiadomość u dozorcy ul. Kilińskiego 151. 27

3 POKOJE z kuchnią z wszelkiemi wygodami na pierwszym piętrze front od zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Żwirki 20, telef. 172-81.

POKÓJ z niekrępującem wejściem umeblowany do oddania, Lipowa 20, m. 2.

POKÓJ umeblowany z wygodami i pościelą, tanio do wynajęcia. Kilińskiego 46, I p. fr. m. 3.

DUŻY ładny pokój z wszelkiemi wygodami do wynajęcia, Piotrkowska 254 I p. fr. 26

POKÓJ umeblowany z dużą alkową, oddzielnem wejściem z korytarza odpowiedni dla bezdzietnego małżeństwa łazienka, telefon, pianino, najchętniej z całkowitem utrzymaniem. Wiadomość: Sienkiewicza 37, m. 41, telefon 135-07 w godz. od 15—18 i 20—21.

Nauka i wychowanie

DYPLOMOWANA pianistka konserwatorjum w Moskwie, uczenica Skrjabina i Michałowskiego udziela lekcyj muzyki zaawansowanym i początkującym Sienkiewicza 61/10. tel. 224-72

KOMPLET freblowski dla dzieci obojga płci zostaje uruchomiony przy szkole „Nauka i Wychowanie“, ul. Piłsudskiego 62. Zgłoszenia od 10 do 13 i od 17 do 19. 26

ANGIELSKIEGO konwersacji i ... tury udziela rutynowany nauczyciel... Ul. Zawadzka nr. 21 m. 8a. fro... dziennie zastać od godz. 4—8 ...

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, ...CUSKIEGO — gruntownie udziela... gramatyka, literatura, konwersacja... handlowa korespondecja. Tel. ... od godziny 9 do 11 rano.

Posady

BUCHALTER - bilansista, podatki... prowadzi księgi w przemyśle i ... wszystkich systemów i uprosz... pod gwarancją uznania. Wynagr... nie dostępne dla każdego inter... Wiadomość: Kon. od 2—4, tel. ...

PRACOWNICE do robót ręcznych... drutach poszukiwane. Zgłoszenia... romskiego 77/79, m. 15.

DROBNE ogłoszenia w „Re... są najlepszym i najtańszym ... zetknięcia zainteresowanych... Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub... lokatora, 2) znaleźć mieszkanie... pojedyńczy pokój, 3) sprzedać ... chomość lub rzecz, 4) kupić ... wiek okazyjnie, 5) dostać posadę... wyszukać pracownika — niech ... da drobne ogłoszenie do „Rep...

Rozmaite

DZIERŻAWA 15 morgowej ... ki w tym 7 mor. ogrodu ow... 3 klm. od Koluszek położone... do wydzierżawienia od 15/11... Wiadomość u dozorcy Piotrk... 164.

KAPITALISTY z 7000 zł. poszuk... świetnie prosperujący pensjonat... Śródborowie. Oferty tel. 112-... do 8 p. p.

„SABRA“. Nowoczesny damski... Zakład Fryzjerski, Gdańska 31... kwitnąca elegancka Łodzianka... się tylko w salonie „Sabra“ po... urownictwem znanego p. Maksa... pracownika firmy L. Rozencwa...

UPRASZA się pp. złodziei o zwr... wynagrodzeniem skradzionego ... z dokumentami. I. Bornsteina ... mość tel. 235-00.

PRZYBŁĄKAŁ się wilk. Odebr... zwrotem kosztów Cieszyńska 6, ... sze Lewkowicz.

PRZYBŁĄKAŁ się pies rasy wilcz... Odebrać można za wynagrodz... Al. I-go Maja 4 u dozorcy.

Zagubione dokumenty

ZAGINĄŁ patent VIII kateg. Sa... zencwaig w Łodzi, Andrzeja 4...

PIOTR KRZEMIŃSKI, Pryncyp... zagubił dowód osobisty wydany... Starostwo Grodzkie.

SZYMCZAK ANTONI, zgubił wy... ksiąg ludności stałej wydany... Urząd gminy Piątek, obecnie za... osada Grabów, P. Łęczycki.

JANOWSKI KAZIMIERZ, Sucha ... bił legitymację zapomogową... przez PUPP. w Łodzi.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 136-56; dział sportowy: 136-44; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika“: 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI“ w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika“ i „Express“ w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.-. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika“, Sp. z ogr. odp. Wacław Smólski. — Redaktor odp. Wacław Smólski. Druk „Republiki“ w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.